

ESTABLISHED 1968

SUNT LÍV

FRÁSÖGN UM
BURÐARDYGD
2019

Innihald

Um Bakkafrost	4
Ferð okkara í burðardygd	5
2019 Samrøða við Regin Jacobsen	6
Sunt Lív ætlanin	8
Bakkafrost og STmálini fyri burðardyggar menning	9
Bakkafrost laksur í stuttum	10
Týðandi evnir í burðardygd	11
Sunn vinna Frásøgn um avrik	12
Byggikubbar til eina burðardygga vinnu	15
Sunn fólk Frásøgn um avrik	16
Lurta eftir okkara starvsfólkum	21
Sunnur laksur Frásøgn um avrik	22
Stimbra burðardygd í Asia	27
Sunt umhvørvi Frásøgn um avrik	28
Laksaaling og veðurlagsbroyting	36
Sunn samfeløg Frásøgn um avrik	37
Seta varandi spor eftir seg	40
Um burðardygd á Bakkafrost	41
Samband við áhugapartar	42
Limaskapir og styrkitøl	44
ST Global Compact frásøgn um framstig	45
Váttan frá óheftum grannskoðara	46

HVAT ER Í HESARI FRÁSØGNINI

Hetta er triðja frásøgnin hjá Bakkafrost um burðardygd. Skjalið gevur eitt yvirlit yvir avrik mótvegis tvey ára Sunt Lív ætlanini fyri burðardygd fyri tíðarskeiðið frá 1. januar til 31. desember 2019. Sum størsti laksaalari í Føroyum eru vit greið yvir ábyrgd okkara at vera gjøgnumskygd viðvíkjandi ávirkanunum, sum vit hava á staðbundna búskapin, samfelagið og umhvørvið. Frásøgnin inniheldur eisini upplýsingar frá virkseminum í Onglandi, USA og Havsbrún, men ikki upplýsingar frá The Scottish Salmon Company.

Fá meira at vita á

www.bakkafrost.com/sustainability

Um Bakkafrost

BAKKA Frost stovnað í 1968 av brøðrunum Hans og Róland Jacobsen

Bústaður: Føroyar

Høvuðssæti: Glyvrar, Eysturoy

Framleiðsla og beinleiðis sèla til fyrirkur: laksur, styroporkassar, fiskamjøl, lýsi og alifóður

Longstu samfeldu virðisketuna í vinnuni: Dótturfeløg (100% ognarlutur): Havsbrún, Fuglafjørður (mjøl, lýsi og fóður); Bakkafrost UK, Grimsby (innflytari og veitari av fiskavørur); Bakkafrost USA, New Jersey (framleiðari, innflytari og veitari av fiskavørur); Fórka, Tórshavn (biogassverk)

Skrásett: á keypsskalanum í Oslo (Oslo Børs) við eyðmerkingini BAKKA

Starvsfólk: 1.154 (svarar til 929 fulltíðarstørv), íroknað 88 á Havsbrún. Herumframt starvast 6 á Bakkafrost UK og 40 á Bakkafrost USA

Marknaðarsøla: USA (22%), ES (37%), Eysturevropa (12%), Asia (29%)

Í oktober 2019 keypti Bakkafrost skotska felagið The Scottish Salmon Company (SSC), sum er eitt alifelag. Felagið er ikki við í hesi frásøgnini.

Týðandi tilfeingi

- Vit figgja virksemd við tøkum gjaldføri og eginpeningi
- Vit líta á serkunnleikan, færlíkarar og virðini hjá okkara starvsfólki til at reka fyrirkuruna og føra hana fram á leið, sum vit vaksa og mennast
- Vit eru bundin av eini røð av natúrligum tilfeingi, sum ger tað møguligt at framleiða laks í heimsflokki
- Vit er bundin av framkomnasta framleiðsluútbúnaði og tænastrupum, so virksemd er so effektivt og hóskandi sum gjørligt
- Vit hava fyrirum av góðu umrøðuni, sum vit fáa fyri okkara fyrsta floks laks og alifóður. Hetta ger tað møguligt at vaksa um okkara marknaðarpart
- Vit eru bundin av góða sambandinum við okkara áhugapartar fyri at hava bestu umstøður at skapa virðir báðum pørtum at gagni

Virðisketan

Framleiðsla

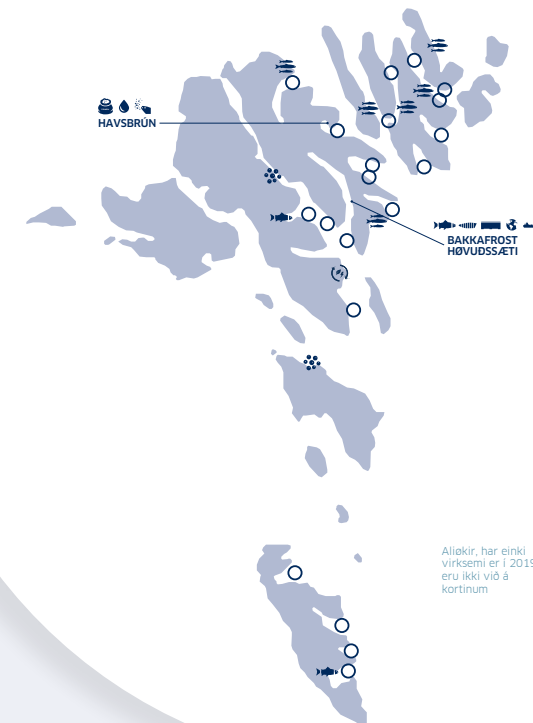
Framleiðsluorka: 450 tons um dagin	Framleiðsluorka: 300 tons um dagin	Framleiðsluorka: 700 tons um dagin	Frá 2023 verða øll rogn, ið nýtt verða í framleiðsluni, úr føroyska stovninum	Framleiðsluorka: 15 milliónir smolt á 400 gramm um árið	Framleiðsluorka: 90-100.000 tons av burturkasti umgjørd um árið, væntandi í 2020	20 alíokir í nýtslu á 16 firðum - nýggj alíoki í Hvalba, Gøtu og á Nesi	6 tænastrup til aling (íroknað 4 før til livandi fisk) og 74 alibátar	Tøka í 2019: 57.184 tons í krundari vekt Kryvjiora: 130.000 tons um árið	Framleiðsluorka: 40.000 tons av virðisøktum vørur um árið. Nýtt roykivirki	Framleiðsluorka: Kassar til 70.000 tons av laks um árið	Nettosøla í 2019: 4,074 mia. kr. Selt til yvir 30 lond
---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---	--	---	---	---	--	--	---	--

Serstøða hjá Bakkafrost

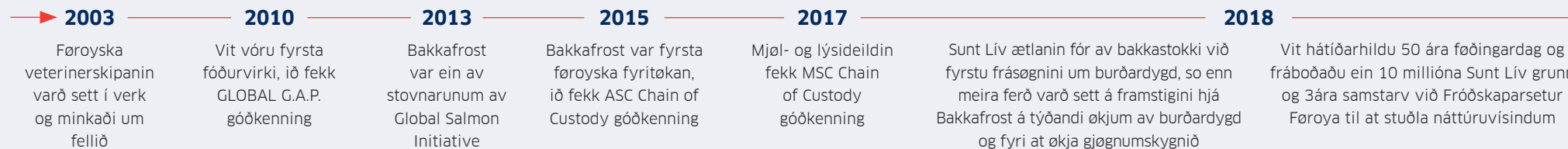
Høgt føðsluinnihald frá burðardyggu sjófeingi, burðardyg rávøra uttan viðgerð við hormonum	Betri lívfrøðilig trygd	Reint aliumhvøri, munadyggar endurnýtsluloynsnir, einki antibiotika og eingi vakstrarhormonir	Stutt flutningstíð hjá laks umstøða av stuttari fjarstøðu	Munadyggir framleiðslumøguleikar og vørumenning	Góð marknaðar-atgongd
--	-------------------------	---	---	---	-----------------------

Virðis-skapan

- Vit skapa virðir til okkara partaeigarar við at økja figgjarglugu úrslitini og til Føroyar við skattum og beinleiðis og óbeinleiðis starvsmøguleikum
- Vit nøkta vaksandi altjóða eftirspurningin eftir proteinum við heilsugóðum og munadygt framleiddum laksavørur
- Vit geva okkara íkast til betri undirstøðukervi í Føroyum
- Vit virka saman við havbúnaðarvinnuni til at fremja ábyrgarfullar og burðardyggar siðenjur (Sí figgjarglugu úrslitini hjá samtakinum í [Ársfrásøgnini](#))

Ferð okkara í burðardygð

2019

Vit tvífaldaðu talið av ASC góðkendum alilækjum úr 7 til 14. Hesi alilækini veittu 80% av tøkuni í 2019

Vit undirskrivaðu fyrsta einans ASC sáttmálan við kinesisku fyrirkætan Hema og stímbraðu hervið burðardyggar matarnýtslu í Asia

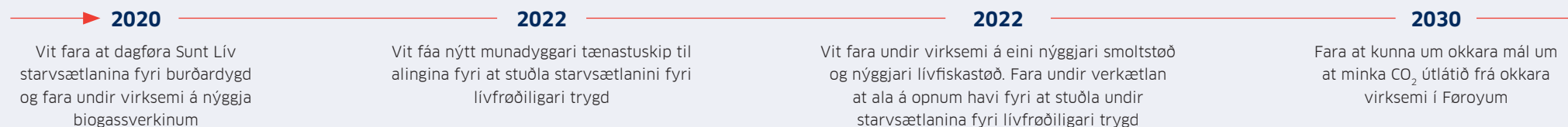
Vit fóru undir bygging av biogassverki, sum fer at umgera aliburturkast til varandi orku, hita og biotøð

Vit fóru undir at roykja laks á Glyvrum við burðardygum viði

Vit fráboðaðu keypið av The Scottish Salmon Company

Samrøða við Regin Jacobsen, forstjóra á Bakkafrost Líta aftur á 2019

Spurningur: 2019 var enn eitt týðandi ár fyri laksavinnuna og fyri Bakkafrost. Tá ið tú lítur aftureftir, hvørjar eru so tínar serligu eygleiðingar fyri árið?

Svar: Vit hava havt enn eitt ár við góðum fíggarligum úrslitum við øktum nøgdum og góðari gongd.

Vit fegnast eisini um, at vit gera framstig við okkara vakstrarstrategi. Okkara ferð hevur verið merkt av, at vit hava verið í fremstu røð í vinnuni, tá ið tað kemur til vøkstur og fíggarlig úrslit, og hava varðveitt okkara fokus á virðisskapan og burðardygð.

Ein ógvuliga týðandi hending hjá okkum var í september, tá ið vit fráboðaðu keypið av [The Scottish Salmon Company](#). Felagið hevur eina framleiðsluorku at taka 50.000 tons um árið, so har eru stórir vakstrarmøguleikar. Keypið var eisini áhugavert fyri okkum orsakað av stórum møguleikum fyri samvirkan og at nýta okkara bestu royndir. Hetta stigið hevur gjørt okkum til fjórðstørsta laksframleiðara í Evropa, og við hesum fylgir stór ábyrgd.

Endin á 2019 var samstundis endin á fyrsta stigi av okkara Sunt Lív ætlan – fyrsta almenna tilsøgnin at varpa ljós á mest týðandi málini fyri burðardygð.

Spurningur: Kanst tú greiða frá nøkrum av mest týðandi framstigunum hjá Bakkafrost í 2019 í viðgerðini av samfelagsligu og umhvørvisligu ábyrgdunum gjøgnum ætlanina?

Regin Jacobsen, forstjóri

Svar: Vit fegnast um framstigin, sum vit hava gjørt, síðan vit sjósettu ætlan okkara fyri burðardygð. Vit hava gjørt stór framstig við at fáa okkara aliðkir góðkend til bestu framferðarhættir eftir [Aquaculture Stewardship Council](#) (ASC) standardinum. Vit tvífaldaðu talið av góðkendum alibrúkum í 2019, og vit hava góðar vónir um at liva upp til tilsøgnina, sum vit góvu [Global Salmon Initiative](#) (GSI) um at hava øll aliðkini í Føroyum góðkend

innan árslok 2020. At hava arbeitt við kundum um at virka fyri ASC í Asia hevur eisini verið eitt hæddarpunkt hjá okkum.

Fiskaheilsa og trivnaður hava framhaldandi hægstu raðfesting hjá okkum, og við stórum íløgum í lívfrøðitrygd hevur eydnast okkum at betra munandi um, hvussu nógvur laksur kom undan í 2019.

„Mær dámar sera væl verkætlanirnar innan burðardygð og grønu loysnirnar á Bakkafrøst.“

Ónevndur, starvsfólkakanning á Bakkafrøst í Føroyum

Vit fegnaðust um viðurkenningina á Vinnudegnum fyri bio-gassverkið Fórka, sum vann heiðurin sum **Ársins Átak 2019**.

Nýggja virkið, sum fer at umgera burturkast frá laksi og land-búnaði til tøð og varandi orku, fer undir virksemini í 2020. Hetta fer at hava stóra ávirkan á staðbundna samfelagið.

Vit fáa javnan jaligar afturmeldingar aftan á kundavitjanir – tey eru vanliga bergtikin av dygdini og burðardygðini í okkara virksemini. Kortini haldi eg, at eitt av mest týðandi málunum fyri, hvussu væl tað hevur gingið okkum í 2019, var, hvussu starvsfólk svaraðu í okkara fyrstu spurnarkanning, tá ið vit bóðu tey um at meta okkum í mun til okkara tilgongd til burðardygð. Tey ikki bara hildu, at vit taka ábyrgd av leiklutinum at fara undir **málini hjá ST fyri burðardygðari menning**, men tey hildu seg eisini hava góða fatan av, hvussu tey kundu hjálpa til í leiklutinum, sum tey høvdu. At hava burðardygð, sum er fast ankrað í okkara mentan, er ein treyt fyri vera før fyri at mæta framtíðini.

Vit vóru eisini sera fegin um at vera nevnd ímillum tey, sum avrikaðu best í **Coller FAIRR Protein Producer Index**, sum raðfestir heimsins størstu proteinframleiðarar í burðardygð. Vit vórðu viðurkend sum best avrikandi havbúnaðarfelag fyri ikki at hava brúkt antibiotika síðan 2004.

Spurningur: Hóast framhaldandi góðu figgjarligu úrslitini og framgongd við burðardygðu skránni, so standa tit framvegis yvir fyri fleiri týðandi avbjóðingum í vinnuni. Hvat hava tit gjørt í 2019 í sambandi við hesar?

Svar: Vit eru í stóran mun á eini ferð. Laksavinnan hevur møtt avbjóðingum ígjøgnum árin, og vit læra framvegis á

nógvum økjum eins og restin av vinnuni. Hetta hevur gjørt tað altavgerandi fyri okkum at skilja og at hyggja langt frameftir at váðunum, sum vinnan stendur yvir fyri, um vit framhaldandi skulu standa okkum væl. Vit halda, at tað at koma saman fyri at viðgera fleiri av hesum váðum við felags átøkum fyri alt landið, so sum okkara serstaka veterinera leist, hevur givið okkum ein fyrirun, og vit eru errin av at ganga undan á økjum so sum fiskaheilsu og -vælfærd. Okkara samstarv við GSI og okkara tilsøgn til ymsar standardar og góðkenningar so sum ASC hava eisini gjørt okkum før fyri at arbeiða saman við øðrum alarum at viðgera mál um burðardygð.

Samstundis, sum vit hava framhaldandi høgt fokus á at arbeiða við ymsum góðkenningum og íløgum at menna felagið at handfara váðar, so sum lús og sjúku, hava vit í 2019 eisini økt okkara fokus á skipanarligar avbjóðingar, so sum veðurlags-broytingar. Vit fóru undir at kanna, hvussu vit kundu vaksa, uttan at umhvørvið verður ávirkað. Tú kanst lesa meira um hetta í okkara dagfærdu **Sunt Lív ætlan**.

Spurningur: Hvat sermerkir dagfærdu Sunt Lív ætlanina?

Svar: Eins og áður, so var okkara dagfærda trýára Sunt Lív ætlan sniðgivin kring eina vísið at gera tað møgult fyri milliónir av fólkum at liva sunt orsakað av útvegan av heilsu-góðum og føðsluríkum laksi. Vit halda, at vit hava ein avgerandi leiklut at útvinna í sambandi við skiftið til heilsugóðan og burðardygðan mat fyri at nækta eftirspurningin frá einum vaksandi fólkatali í heiminum. Hóast aldur laksur er ein av munadyggastu keldunum til djóraprotein, er tað týðningarmikið, at altjóða framleiðslan verður økt á ábyrgdarfullan hátt.

Vit hava fingið íkast frá serfrøðingum til at menna eina fram-søknari ætlan, sum er í tráð við okkara mest týðandi mál. Hon byggir á og betrar okkara upprunaligu ætlan við at fara longri á økjum so sum ávirkan á samfelagið, og, sum áður nevnt, leggur størri dent á spurningar, sum hava vaksandi áhuga ímillum áhugapartarnar, eitt nú veðurlagsbroytingar.

Dygðargott arbeiði er gjørt, fyri at felagið skal verða burðardygðari, serliga við atliti til umhvørvið.

Ónevndur, starvsfólkakanning á Bakkafrøst í Føroyum

Spurningur: Hvarjar avbjóðingar sært tú fyri framman? Hvarjar eru raðfestingar í 2020?

Svar: Ein av okkara høvuðsraðfestingum verður sjálvandi sam-ansjóðingin av The Scottish Salmon Company í Bakkafrøst, og vit síggja fram til at deila bestu framferðarhættir við at viðgera felags avbjóðingar so sum at betra fiskaheilsu og trivnað og at minka umhvørvisárinini. Vit fara at kanna, hvussu vit á besta hátt kunnu siga frá dagfærdu strategiini fyri burðardygð við mest møgult ávirkan.

Vit fara eisini at halda fram við at kanna møguleikar á opnum havi, sum í framtíðini kunnu verða við til at minka árinini, sum vit hava á umhvørvið ímillum oyggjarnar.

Spurningur: Hvat kunnu vit síggja fram til í hesi triðju frásøgnini hjá Bakkafrøst um burðardygð. Er nakað ávíst, sum tú kundi hugsað tær at nevnt?

Svar: Vit hava aftur í ár gjørt frásagnirnar um burðardygð, so tær eru í samsvari við Global Reporting Initiative standardin. Hetta halda vit betrar góðskuna á frásøgnini og gevur størri gjøgnumskygni, um hvussu vit arbeiða fram ímóti okkara vísið. Í hesari frásøgnini hava vit betrað gjøgnumskygnið á økjum sum fiskavælfærd, CO₂ útláti og samfelagsligari ávirkan.

Eg vóni, at tær dámar at lesa frásøgnina, og hevur tú okkurt íkast, ert tú vælkomin at senda tað beinleiðis til mín á reja@bakkafrøst.com.

Sunt Lív ætlanin hjá Bakkafrost

Okkara missión er at framleiða heilsugóðan laks í heimsflokki. Vit eru sannførd um, at við at gera iløgur í heilsuna hjá okkara vinnu, okkara fólki, okkara laks, umhvørvinum og samfeløgnum, har vit virka, fara vit at gera tað møguligt hjá milliónum av fólki kring heimin at liva sunt. Sunt Lív ætlanin gevur eitt yvirlit yvir málini fyri burðardygd fyri Føroyar á einum staði.

	 Sunn vinna	 Sunn fólk	 Sunnur laksur	 Sunt umhvørvi	 Sunn samfeløg
 STRATEGISK RAÐFESTING	At vaksa munadygt og ábyrgdarfult	At vera ein arbeiðsgevari, ið verður tikin framum	At vera betri enn leiðandi standardar	At minka mest møguligt um okkara umhvørvisárin	At skapa felags virðir
 2019 AVRÍK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR ● ● ●	- Hava eingi dømi um frávik ● - Hava kundaframatal 9 av 10 ● - Møguligum ella hægri - Gera iløgu í eitt nýtt biogassverk ●	- Endurnýggja starvsfólkastrategiina ● - Íverkseta trivnaðarkanning fyri starvsfólk ● - Hava ongar deyðatilburðir ●	- Varðveita høga omega-3 støðið ● - Varðveita høgt kundanøgdssemi við góðskuna á framleiddu vørnum ● - Minka felið á sjónu til 6% ● - Hava ASC góðkenning á øllum alíkjum (Við ársenda 2020 GSI mál) ● - Menna og íverkseta viðgerðir uttan heilivág enn meira við stórum denti á fiskavælferð ● - Eingir fiskar skulu sleppa úr ringunum ●	- Menna fòðringina enn meira ● - Halda fram at minka um koparviðgjørðar nótir ● - Íverkseta burðardyggja starvsætlan fyri fòður ●	- Seta á stovn nýggjan Sunt Lív grunn ● - Íverkseta ætlan fyri samband við áhugapartar ● - Íverkseta nýggja iløguætlan fyri samfelagsøkir ●
	Sí síðu 12 fyri nærri kunning	Sí síðu 16 fyri nærri kunning	Sí síðu 22 fyri nærri kunning	Sí síðu 28 til nærri kunning	Sí síðu 37 fyri nærri kunning
 2023 MÁL	- Eingi dømi um frávik - Eggja kundum at dálka minni - Varðveita høgt kundaframatal og kundanøgdssemi grundað á góð úrslit - Dagføra mannagongd fyri innkeyp og atferð fyri veitarar - Ávirka betringar í mannagongdum innan havbúnað - Leingja ISO9001 góðkenningina - Bert framleiða laks úr serføroyska stovninum	- Bestu úrslit frá trivnaðarkanningum í aligeiranum - Íverkseta innanhýsis átak fyri burðardyggar atferð - Varðveita kynsjavnváð í leiðandi størvum - Minka fráveruna við 10% - Bliva góðkend eftir ISO45001 standardinum - Hava ongar deyðatilburðir	- Varðveita høga omega-3 støðið - Framhaldandi viðgera uttan heilivág - Varðveita talið av laks, ið kemur undan á 94% ella hægri - Økja granskingina fyri at fáa best møgulega fiskavælferð og vørugóðsku. - Framhaldandi verða í fremstu røð í vinnuni fyri at betra djóravælferðina - Fáa og varðveita ASC góðkenning fyri allan laks hjá Bakkafrost	- Vaksa støddina á smoltum til 500 g - Fáa ISO14001 umhvørvisstandard góðkenning - Eingin fiskur skal sleppa - Betra fòðurstrategiina enn meira fyri at varðveita vinnuleiðandi FCR - Halda fram at granska í burðardyggu tilfeingi til fòðrið - Kanna nýggjar burðardyggar marinar keldur til fiskamjøl - Málbart minka umhvørvisárin av pakkitilfari - Hava oman fyri 97% vatnendurnýtslu á smoltstøðum (har tað er møguligt) - Minka vav 1 og 2 CO₂ spor frá føroyskum virksemi við 50% áðrenn 2030 - Seta vav 3 CO₂ mál fyri minking í 2020	- At læra týðandi áhugapartar á virknan hátt um fyrimunir við laksaling - Økja samstarvið við týðandi áhugapartar fyri at fremja Sunt Lív ætlanina - Økja gjøgnumskygnið um skapan av staðbundnum virðum - Halda fram við 10 mið kr. iløguni í Sunt Lív grunnin í trý ár
 SDG MÁL	- SDG 2 Eingin hungur - SDG 7 Burðardyggi orka - SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvøkstur - SDG 9 Vinna, nýskapan og undirstøðukervi	- SDG 5 Javnstøða millum kyn - SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvøkstur	- SDG 2 Eingin hungur - SDG 6 Reint vatn og reinføri - SDG 14 Lív í havi - SDG 17 Samstarv um heimsmálini	- SDG 6 Reint vatn og reinføri - SDG 7 Burðardyggi orka - SDG 9 Vinna, nýskapan og undirstøðukervi - SDG 12 Ábyrgdarfull nýtsla og framleiðsla - SDG 13 Veðurlagsátøk - SDG 14 Lív í havi - SDG 15 Lív á landi	- SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvøkstur - SDG 17 Samstarv um heimsmálini

Bakkafrost og STmálini fyri burðardyggar menning

Bakkafrost og STmálini fyri burðardyggar menning

ST setti á skrá 17 heimsmál fyri samfelags-, umhvørvis- og búskaparframgongd ímillum 2015 og 2030. Málini hava til endamáls at viðgera størstu avbjóðingar og møguleikar dagsins samfeløg standa yvir fyri í dag.

Á Bakkafrost síggja vit málini, sum umboðandi væntanir til altjóða spurningar hjá stórum parti av okkara áhugapørtum, so vit hava brúkt tey sum týðandi part av grundarlagnum fyri metingina fyri okkara Sunt Liv ætlan fyri 2023. Undir okkara strategisku ætlanartilgongd vístu vit til partar av *Future-Fit Benchmark*, sum er sniðgivin til at gera SDG málini til veruleika. Vit hava gjørt eina skráseting av SDG málum í mun til okkara virksemi fyri at síggja, hvat er mest viðkomandi fyri okkum. Vit hava skilt ímillum økir, har tað er møguleiki fyri størri og minni ávirkan og økir, har vit hava skyldu til at minka um møguliga neiliga ávirkan.

Niðanfyrir sært tú, hvussu vit hava mett um okkara íkast til málini, sum tú kanst lesa meira um ígjøgnum frásøgnina.

Møguleiki fyri stórari jaligari ávirkan

2 EINGIN HUNGUR

SDG 2 Eingin hungur

Gera enda á hungri, tryggja, at matur er tøkur, bøta um føðsludygd og virka fyri burðardyggu landbúnaði.

Vit geva okkara íkast til mál 2.4 við at útvega eina munadygga og heilsugóða keldu av proteinum og alneyðugum feitissýrum til at føða eitt vaksandi fólkatal.

8 SØMILIGT ARBEIÐI OG BÚSKAPARVØKSTUR

SDG 8 Sömiligari arbeiði og búskaparvøkstur

Virka fyri umfevnandi og burðardyggu búskaparvøkstri, starvi og sømiligum arbeiði fyri øll.

Vit geva okkara íkast til mál 8.1 gjøgnum okkara stóra íkast til føroyska búskapin; 8.5 við at skapa fulltíðar og virkin stórvirki við javnsettum møguleikum sum størri privati arbeiðsgevari í landinum; 8.7 gjøgnum strongu standardarnar, sum eru lýstir í samband við atburð og veitan av vörum; og 8.8 við at nýta arbeiðsstandardar gjøgnum alla virðiskettuna (í samsvari við góðkenning frá triðjaparti).

Møguleiki fyri avmarkaðari jaligari ávirkan

5 JAVNSTØÐA MILLUM KYN

SDG 5 Javnstøða millum kyn

Fáa í lag javnstøðu millum kynini og máttmenna allar kvinnur og gentur.

Vit geva okkara íkast til mál 5.5 við at tryggja javnbjóðis møguleikar fyri leiðslu á øllum stigum, har avgerðir verða tiknar í fyrirkunni.

7 BURÐARDYGG ORKA

SDG 7 Burðardygga orka

Tryggja, at øll hava ráð til álítandi, burðardygga og nýmótans orku.

Vit fara at geva okkara íkast til mál 7.2 við at økja partin av varandi orku í føroysku samansetingini av orku frá ætlaða biogassverkinum; og 7.3 við at økja virkisferið í okkara virksemi.

9 VINNA, NÝSKAPAN OG UNDIRSTØÐUKERVI

SDG 9 Vinna, nýskapan og undirstøðukervi

Byggja sterk undirstøðukervi, virka fyri umfevnandi burðardyggar vinnumenning og eggja til nýhugsan.

Vit geva okkara íkast til mál 9.4 við at betra og nútíðargera ognir í allari virðiskettini fyri at gera tær burðardyggar og við at geva okkara íkast til nýtt undirstøðukervi í Føroyum.

14 LIV Í HAVI

SDG 14 Liv í havi

Varðveita og nýta hævini, sjógv og sjófeingi á burðardyggu hátt.

Vit geva okkara íkast til mál 14.4 við bert at nýta rávøru úr sjónum, sum er góðkend sum burðardygga; og 14.1 við at styra okkara árinu á umhvørvið á firðunum.

17 SAMSTARV UM HEIMSMÁLINI

SDG 17 Samstarv um heimsmálini

Kveikja altjóða samlagið fyri burðardyggar menning.

Vit geva okkara íkast til mál 17.16 gjøgnum samstarv og samlag við at menna og luta bestu virkisloysnirnar, ið snúgva seg um skipaðar avbjóðingar innan havbúnað.

Ábyrgd fyri at linna møguliga neiliga ávirkan

6 REINT VATN OG REINFØRI

SDG 6 Reint vatn og reinføri

Tryggja, at vatn og reinførisviðurskipti eru í lagi og umsitin á burðardyggu hátt.

Vit geva okkara íkast til mál 6.3 við at avmarka árinuð av okkara virksemi á umhvørvið á firðunum; 6.4 við at økja virkisferið av vatni; og 6.6 við at avmarka framtíðar dálking frá landbúnaði við flótandi biotøðum, sum verða framleidd á okkara biogassverki.

12 ÁBYRGDARFULL NÝTSLA OG FRAMLEIÐSLA

SDG 12 Ábyrgdarfull nýtsla og framleiðsla

Tryggja burðardygga nýtslu- og framleiðslumynstur.

Vit geva okkara íkast til mál 12.3 við at minka um matarspill; geva íkast til 12.2 við at fáa sum mest burtur úr náttúrligum tilfeingi, sum verður nýtt í okkara fóðri; 12.5 við at fremja endurnýtslu á ymsum økjum í virðiskettini; og 12.6 við at økja gjøgnumskygnið um okkara avrik innan burðardygga.

13 VEÐURLAGSÁTØK

SDG 13 Veðurlagsátøk

Seta bráneyðug átøk í verk at basa veðurlagsbroytingum og árinum av teimum.

Vit fara at seta veðurlagsátøk í verk í okkara fyrirkervi og virðiskettu og gera átøk at minka um útlátið, sum stavar frá okkara egna virksemi.

15 LIV Á LANDI

SDG 15 Liv á landi

Verja, endurbøta og virka fyri burðardyggar nýtslu av jarðvistskipanum, á burðardyggu hátt røkja skóg, berjast ímóti oyðimarkamyndan, steðga og venda landtýningum og lívmargfeldissmissi.

Vit geva okkara íkast til mál 15.2 við at brúka burðardyggu pappír og timbur og við einans at keypa ikki ileguleg gjørd, Pro-Terra góðkend soyaproteínir til okkara fóður; og 15.5 við at seta tiltøk í verk fyri at minka um ávirkanina, sum laksaaingin hevur á havumhvørvið og at økja granskingina hesum viðvíkjandi.

Vit fara framhaldandi at kunna okkum um tilfar so vit kunnu gera samanberingar, og har tað er viðkomandi, økja okkara íkast til STmálini, serliga tá ið tað snýr seg um Føroyar.

Bakkafrost laksur í stuttum

FØÐSLUVIRÐI

BAKKAFROST 2019

OMEGA-3 STIG MIÐAL

2,7g
pr 100g

OMEGA-3 TIL 6 LUTFALL

1,4

PROTEIN STIG

20,0g
pr 100g

VITAMIN B12 STIG MIÐAL

4,02µg
pr 100g

VITAMIN E STIG MIÐAL

3,83mg
pr 100g

TILRÁÐING 2012

TILRÁÐING

0,25g
Dagligur skamtur

TILRÁÐING

-
Dagligur skamtur

TILRÁÐING

58g
Dagligur skamtur

TILRÁÐING

2µg
Dagligur skamtur

TILRÁÐING

9mg
Dagligur skamtur

UMHVØRVI OG HEILSA

CO₂ ÚTLÁT

0,6g

pr. 40 g fyrri ein vanligan
laksarætt GSI miðaltal

UNDANKOMIÐ

95,43%

Bakkafrost laksur

ASC GÓÐKENNING

80%

av Bakkafrost laksi
tíkin í 2019

TAL AV FISKALÚS

0,43

Miðal í 12 mánaðir av
vaksum kvennlúsum – øll
aliðkir

GÓÐKENDAR SKOÐANIR

100%

á Bakkafrost í 2019

SLOPPID

141.564

Bakkafrost laksur í 2019

FÓÐURFAKTOR LUTFALL

1,12/1

Bakkafrost laksur
(1,2-1,5kg GSI miðal)

VIÐGERÐ VIÐ HEILIVÁGI

0

Nýtsla hjá Bakkafrost ímóti lús
í 2019

HYDROGEN PEROXIDE NÝTSLA

0

av Bakkafrost í 2019

NÝTSLA AV ANTIBIOTIKA

0

av Bakkafrost í 2019

Bakkafrost tøl útroknað við greining av heilum laksi frá 3-4 kg til 7+ kg.
Tilráðing pr. dag keldur: Nordic Nutrition 2012 og EFSA

GSI upplýsingar: Global Salmon Initiative
www.globalsalmoninitiative.org/en/sustainability-report/

Týðandi evnir í burðardygð

Í 2019 gjørdu vit okkara næstu kanning av mest týðandi búskaparligu, samfelagsligu og umhvørvisligu váðum og avbjóðingum fyri felagið og okkara áhugapartar.

Kanningin umfataði ymisk evnir, sum leiðslan metti høvdu størstan týðning fyri arbeiðspartin, fíggarpartin og fyri umdømið, og eisini varð gjørd ein kanning millum ein bólk umboðandi áhugapartar uttanífrá, sum stjórin og leiðslan valdu út, grundað á teirra stig av áhuga í felagnum.

Vit gjørdu umfatandi samrøður við 19 áhugapartar umboðandi íleggjarar, kundar, veitarar, kommunal umboð, almennar eftirlitsmyndugleikar, privatar felagsskapir og serfrøðingar innan burðardygð. Vit bóðu minst tvey umboð innan hvønn bólk um at luttaka fyri at hjálpa okkum at nágreina og raðfesta høvuðsøkir við eini spurnarkanning á netinum og eftirfylgjandi umfatandi samrøður.

Úrslitið av kanningini varð ein dagfærdur listi við 20 týðandi evnum í sambandi við burðardygð, sum eru brúkt av leiðsluni til at menna næsta stigið av Sunt Lív strategiini fyri burðardygð (sí síðu 8).

Vit lögdu til merkis, at lívfrøðiligt margfeldi var komið longri upp á listan av málum, sum vit høvdu bjóðað áhugapørtum at raðfesta, eftir hvønn týðning tey høvdu. At laga okkum til váðar av veðurlagsbroytingum kom eisini við sum ein aðalmál í samrøðunum. Her er dagfærði listin við 20 málum.

Sunn vinna

- **Almennar reglugerðir og samsvar:** Evnið at mæta økjandi eftirspurningi gjøgnum skipaðan vøkstur í samsvari við viðkomandi lógir, reglugerðir og eftir staðbundnum og altjóða standardum.
- **Siðfrøðilig atferð:** At varðveita góðan handilssið í allari virðisketuni sambært virðinum og meginreglunum hjá Bakkafrost.
- **Kundanøgðsemi:** At lurta eftir kundum og nækta broyttan kundatørv og standardar.
- **Nýhugsan:** Gera íløgur í nýhugsan og menning, at nækta skiftandi kundatørv, fáa fyrimunir av møguleikum og hava førandi standardar í burðardygð.
- **Altjóða viðurskipti:** Stýra ávirkan á vørumerki frá altjóða viðurskiptum og málum.

Sunn fólk

- **Menniskjaligt fæfeingi:** Førlæiki at draga gávað fólk og serfrøði at sær og varðveita tey, menna starvsfólkaførlæikar, varðveita høgan áhuga hjá starvsfólki gjøgnum arbeiðsgleði og áhuga í virðinum hjá fyrirkuni.
- **Heilsa, trygd og trivnaður:** Varðveita høgt støði av arbeiðsheilsu og trygd og skapa eina heilsugóða arbeiðsmentan.
- **Mannarættindi:** Stuðla og virða verju av øllum altjóða virðiskendum mannarættindum og tryggja, at brot ikki verður framt á hesi við vilja ella av vansketni. Eisini verður væntað, at handilssambond hjá Bakkafrost virða hesar meginreglur.

Sunnur laksur

- **Vørugóðska og mannaheilsa:** At varðveita hoga vørugóðsku uttan dálkandi evni frá evnavørnum, samstundis sum vit útvega føðsluríkt, munadygt og burðardygð djóraprotein at fremja bestu mannaheilsu.
- **Fiskaheilsa og trivnaður:** Vera í fremstu røð í at varðveita trivnaðarstøði og avmarka nýtsluna av evnavørnum og heilivági í fyrirbyrgjan av sjúku og lús.
- **Samstarv og góðkenning:** Samstarva í skipaðum avbjóðingum í burðardygð gjøgnum uttanhýsis standardar og góðkenning.

Sunt umhvørvi

- **Staðbundin dálking:** Avmarka dálkingina av staðbundna umhvørvinum í øllum liðum av virðisketuni (herundir innvøllir, marint støv, vatndálking, óljóð og luftdálking) og gera íløgur í umhvørvisátøk.
- **Lívfrøðiligt margfeldi:** Virka fyri at sleppa undan virksemi við neillegari ávirkan og missi av lívfrøðiligum margfeldi í nøkrum liði á virðisketuni, herundir eisini útbreiðslu av sjúku og lús millum aldar og villar fiskastovnar og møguligari ávirkan á annað djóralív ella vistskipanir.
- **Burðardygð alifóður:** Tryggja burðardygga og ábyrgdarfulla framleiðslu av fiskamjøli, lýsi og alifóðri, og útveganina av rævøru og umsitan av fiskastovnum.
- **Gagnnýta tilfeingið, burturkast og pakktilfar:** Gagnnýta nýtsluna av tilfeinginum og minka um umhvørvisáriníð av burturkasti frá framleiðsluringrásini (iroknað mat og pakktilfar).
- **Vatn:** Gagnnýta nýtsluna av feskum vatni í øllum liðum í virðisketuni og gera íløgur í nýggja tøkni fyri at tálma nýtsluna.
- **Veðurlagsbroytingar og orka:** Avmarka GHG útlát í allari virðisketuni – til dømis ígjøgnum munadygga orkunýtslu og at skapa varandi orku – og gera nakað við váðan av veðurlagsbroytingum.

Sunn samfeløg

- **Ábyrgdarfull leiðsla:** Sýna leiðslu í vinnimálum og ábyrgdarfullt samfelagssinni.
- **Áhugi í samfelagnum og gjøgnumskygni:** Sýna áhuga fyri staðbundna samfelagnum og virka fyri gjøgnumskygni í týðandi viðurskiptum.
- **Virðisskapan:** Skapa virðir í samfelagnum gjøgnum skatt, íløgur í staðbundnu samfeløginu og við at útvega arbeiðspláss.

Sunn vinna

Frásøgn um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At vaksa effektivt og ábyrgdarfult

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- At hava 0 frávik
- At hava eitt kundaframatal á 9/10 ella hægri
- At gera íløga í eitt nýtt biogassverk

2023 TILSAGNIR

- At hava 0 frávik
- At virka fyri at kundan minka um burturkastið
- At varðveita høgt kundaframatal og kundanøgðsemi við góðum úrslitum
- Dagføra mannagongd viðvíkjandi innkeypi og veitaraatferð
- Ávirka bata av mannagongdum fyri alingina
- Leingja ISO9001 standard góðkenningina
- Bert framleiða laks úr serføroyska stovninum

2020 VARPA LJÓS Á

- Fara undir arbeiðið at dagføra okkara veitarastandardar
- Halda fram at styrkja kundasambondini og at nækta broyttar tørvir
- Fara undir virksemi á nýggja biogassverkinum

SDG MÁL

- SDG 2 Eingin hungur
- SDG 7 Burðardýgg orka
- SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvækstur
- SDG 9 Vinna, nýskapen og undirstøðukervi

HVÍ TAÐ HEVUR TÝDNING

Havbúnaður stendur nú fyri 50% av heimsins fiski, sum er framleiddur sum matvøra, og parturin væntast at økjast við 37% ímillum 2016 og 2030 (FAO: 2018).

Bakkafrost hevur eina framsøkna vakstrarstrategi, sum hevur gjørt okkum før fyri at kappast á skjótast vaksandi matvøru-økinum í heiminum. Fyri at kunna vaksa í einum lítlum landi sum Føroyum krevjast øðrvísi og nýggir arbeiðshættir. Fyri at tryggja skjótan vøkstur við at brúka nýskapandi tøkni økja vit eisini um virksemið uttan fyri landoddarnar fyri at fáa mest møguligt burtúr.

At vaksa burðardýgt og ábyrgdarfult vil siga at halda seg til galdandi ásetingar og at tryggja, at vit fylgja hægstu krøvum fyri atferð. Vit stremba eftir at lúka og helst fara fram um ásetingar í viðkomandi lógarkrøvum.

At lurta eftir og at ganga kundaynskjum á mæti og at varðveita góð altjóða sambond er eisini sera týðningarmikið.

Í 2019 vaks framleiðslan til í miðal yvir eina millión máltíðir um dagin, sum vórðu seldar handilskundum so sum innflytarum, framleiðarum, stórhandlum og matstovuketum í meiri enn 30 londum á fýra høvuðsmarknaðum: USA (22%), ES (37%), Eysturevropa (12%) og Asia (29%). So hvørt brúkarar á hesum marknaðum í alt størri mun seta krøv um góðsku og burðardýgd, so teir hava frið í sáluni um vørna, teir hava keypt, so eru krøvini frá okkara beinleiðis kundum eisini økt. Nýliga hava vit lagt til merkis, at okkara dygdargóða skráseting um burðardýgd hevur styrkt sambandið við nakrar av okkara mest týðandi kundum.

Vit vænta, at hendan gongdin ímóti størri gjøgnumskygni í burðardýggari matframleiðslu fer at halda fram, og vit taka til eftirtektar, at eins væl og at rækka okkara framleiðslumálum mugu vit eisini átaka okkum leiklutin at útvega viðskiftafólkum upplýsingar um áðurnevndu viðurskipti.

Vit mugu alsamt vísa á hesi viðurskipti og prógva okkara dent á at framleiða sunnan laks í heimsflokki á ábyrgdarfullan og burðardýggan hátt. Hetta ber í sær at halda fram við at økja gjøgnumskygnið og góðkenning frá triðjaparti fyri at tryggja burðardýgdina og góðskuna av okkara framleiðslu. Hetta er partur av Sunt Lív ætlanini, sum nevndin stendur á odda fyri.

Við at framleiða dygdargóð proteinir til heimsmarknaðin ábyrgdarfult og munadygt, og ígjøgnum okkara íløgur í nýhugsan og burðardýgt undirstøðukervi og varandi orkuloysnir gera vit okkara til at rækka rækka STMálum 2, 7, 8 og 9 fyri burðardýgga menning. Sí síðu 9 til nærri kunning.

Meiri kunning um stevnumið felagsins at rækta eina sunna fyrirkomulag er at finna í okkara [Ársfrásøgn](#).

REGLUGERÐIR LANDSINS OG SAMSVAR

Tað er alt avgerandi fyri burðardýggan vøkstur, at staðbundin og altjóða krøv alsamt verða hildin. Aðalmálið hjá felagnum er at halda allar viðkomandi lógir og reglugerðir og ásetingar landsins, har vit virka. Vit hava ábyrgdina av, at okkara starvsfólk fylgja øllum standardum og avmarkingum, ið eru ásettar í lógum, reglugerðum og fyriskipanum. Vit stremba eftir at lúka og helst fara fram um ásetingar í øllum viðkomandi lógum; hetta merkir at vísa leiðslu í verki í málum bæði innanlanda og á altjóða stigi.

Okkara fyrirtøka er sera bundin at føroyska náttúruutilfeinginum, og tí er samsvar, leiðsla og opinleiki um umhvørvismál av alstórum týdningi. Tá ið føroyski [veterinerleisturin](#) varð innførdur í 2003, vórðu fleiri nýggjar avmarkingar settar í verk at betra um eftirlitið við aliumhvørvinum. Vit samstarva við umhvørvismyndugleikarnar og lúka allar ásetingarnar í føroysku umhvørvis- og alilóggávuini, sum umfata minstukrøvini til framleiðslu í øllum liðum í virðisketuni.

Aliloyvini eru undirgivin umhvørvisásetingum, sum stýra okkara hátti at minka um umhvørvisárinini. Men vit fara longri enn at vera í samsvari við ásetingarnar, við tað at vit av fríum vilja fara undir at vera í tráð við altjóða fyrisett mál (so sum ASC) fyri at vera við til at hækka støðið innan vinnuna sum heild á ávísuð økjun innan burðardygð.

Vit hava eina áhaldandi tilsøgn um, at vit eingi frávik skulu hava.

Í 2019:

- Høvdu vit eingi dømi um frávik (hesum máli ætla vit eisini at røkka í 2020).
- Settu vit tiltøk í verk fyri at lúka krøvini hjá General Data Protection Regulation 2018 áðrenn nýggju tíðarfreistina fyri Føroyar, sum er 2021.

ETISK ATFERÐ

Tað er týðningarmikið at fara longri enn at vera í samsvari við ásetingarnar fyri at tryggja, at vit framhaldandi fremja og varðveita góða vinnuatferð í øllum liðum í virðisketuni, sum samsvara við okkara kjarnuvirði og meginreglur. Okkara virðir stýra okkara atferð og framferð at skapa varandi virðir fyri okkara kundar, partaeigarar og samfelagið. Fyri okkum merkir hetta at vera ábyrgdarfull, vísa virðing, at vera iðin, effektiv og framsøkin.

Hesi virðini eru lýst í [leiðreglum okkara fyri atferð](#), sum miðar ímóti at skapa eina sunna virkismentan. Leiðreglurnar krevja, at øll starvsfólk skulu vísa fyrimyndarligan atburð í sínum virki og persónligan etikk í síni atferð, tá ið tey fremja sínar skyldur og ábyrgdir. Tey skulu nýta eina rættvísa og ærliga framferð í øllum samskipti við onnur starvsfólk og allar uttanhýsis áhugapartar.

Etisk atferð er meira enn bert at vera ein góður virkisborgari. Vit skulu eisini tryggja, at okkara veitarar lúka okkara standardar. Veitarar okkara verða bidnir um at halda seg til okkara krøv viðvíkjandi arbeiðsheilsu, trygd og trivnaði, mannarættindum, barna-arbeiði og umhvørvisstandardum, sum eru í tráð við [ASC standardin](#).

Sí [vegleiðing okkara fyri atferð](#) á www.bakkafrost.com fyri at fáa fleiri upplýsingar um okkara leiðreglur móti mutri, peningatvátti og øðrum reglum fyri etiskari atferð, og hvussu vit eftirmeta okkara framferð til etiska atferð gjøgnum okkara leiðreglur.

Bakkafrost hevur eina skipan við beinleiðis sambandi á netinum, har almenningurin kann seta fram klagnar um ósiðiliga ella ólógliga atferð. Starvsfólk hava møguleika at klaga ígjøgnum varskógvaraskipanir - herundir øll ivamál um siðiliga framferð, um vit ikki bera okkum rætt at ella ikki liva upp til t.d. standardar fyri matvøru trygd.

Í 2019 hava vit:

- Íverksett okkara dagföru leiðreglur viðvíkjandi virkisábyrgd.
- Gjört eina nýggja varskógvaraskipan.

Í 2020 ætla vit at dagføra og styrkja okkara veitarastandardar, fyri at varpa ljós á økta dentin á týðandi evnir, sum koma at hava vaksandi týðning.

KUNDANØGDSEMI

At byggja upp langtíðar sambond við okkara kundar er umráðandi, um vit vilja varðveita okkara støðu sum ein veitari av laksi í heimsflokki, sum fólk velja fram um aðrar veitarar. Hetta inniber at lurta eftir teimum og nøkta broytandi tørv og standardar teirra. Ein av hættunum at gera hetta er gjøgnum okkara árliku kundakanning, har vit geva øllum okkara kundum møguleika at koma við síni hugsan um mál so sum vørugóðsku, tænaðu og pakkitilfar. Vit hava eisini givið kundunum møguleikan sjálvir at sæð okkara virksema á okkara kundastevnu (Customer Summit). Í tveir dagar vitja teir alla virðisketuna og fáa vitan um nógv ymisk mál, íroknað okkara standardar fyri góðsku og burðardygð.

Okkara framhaldandi mál er at tryggja trúfesti og álit frá okkara kundum við at geva eina framúrskarandi tænaðu, sum

„Í LIDL hava vit bundið okkum til at útvega 100% av okkara sjógæti frá burðardyggum fiskiskapi ella frá ábyrgdarfult riknum alifyritøkum. Bakkafrøst livir upp til tey samfelagsligu og umhvørvisligu krøvini, sum vit hava ásett í okkara politikki, og tað gleddi okkum, at vit í 2019 kundu økja um okkara bíleggingar frá Bakkafrøst.“

Martin Hesse, Innkeypsstjóri, LIDL

er merkt av áliti, arbeiðssemi og ábyrgd. Meiri kunning um okkara kundastrategi er at finna í okkara Ársfrásøgn.

Bakkafrøst hevur verið fyri stórum vøkstri í eitt áramál. Vækstururin tók veruliga dik á seg, tá ið felagið varð skrásett á keyps-skálanum í Oslo í 2010 og nýliga við keypum av fyrirtøkum í USA og Stórabretlandi. Sum Bakkafrøst er vaksið og hevur bygt út á nýggjum marknaðum, eru sölun og talið av kundum hækkað stigvíst við framleiðsluni.

Hóast vit megnað væl at nækta skiftandi ynskjum og krøvum frá kundunum, millum annað við nýggjari vørumenning og at fáa góðkenning frá triðjaparti, slepst ikki undan, at vit møta avbjóðingum, eisini slíkum, sum vit ikki fáa gjørt nakað við (eitt nú altjóðaviðurskipti). Men kortini hevur okkara tilsøgn um at varðveita varandi sambandið við kundarnar gjørt okkum før fyri at tikið okkum av avbjóðingunum og eisini framhaldandi vaksið um kundaskaran og fingið trúgvastu kundarnar við okkum.

Í 2019:

- Fingu vit nýggjar kundar á evropeiska og amerikanska marknaðinum.
- Byrjaðu vit at roykja laks og sendu nýggju vøruna á føroyska marknaðin.

- Hildu vit fram at menna vørur eftir kundaynskjum.
- Hildu vit fram at styrkja Bakkafrøst vørumerkið við vørumerktari sølu til USA, Evropa og Asia.
- Fingu vit kundaframatal á 8,76 (56). Sí annars talvu við kundastigi fyri góðsku á síðu 23.

Sum vit halda fram at menna vørurnar í 2020, fara vit eisini at taka ímóti broyttum kundakrøvum til pakkitilfar. Vit fara eisini at halda fram við at styrkja sambondini við kundarnar ígjøgnum tættari samstørv, eitt nú við serligum tiltøkum sum til dømis framsýningum og skeiðum fyri kokkar í Kina og kundastevnuni í Føroyum (Customer Summit), ið varir í 2 dagar.

NÝHUGSAN

Havbúnaðarvinnan er framvegis lutfalsliga ung, og vøkstur hennara er framvegis tengdur at nýhugsan. At gera íløgur í nýhugsan, gransking og menning er av størsta týdningi, um vit skulu nækta broytandi tørvin hjá kundunum, fáa fyrimunir av møguleikum og vera á odda á burðardyggan hátt. Sum part av

okkara framsøknu vakstrarætlan hava vit gjørt stórar íløgur í nýggja tækni, sum bæði hevur hjálpt okkum at hava tamarhald á váðum (so sum at viðgera laksalús uttan heilivág, sum nú verður gjørt við okkara tænaðskipum - ein teknilig tilgongd, sum vit áhaldandi betra), og at gagnnýta møguleikarnar fyri vøkstri og framleiðslumenning (til dømis endurnýtsla av burturkasti og orku).

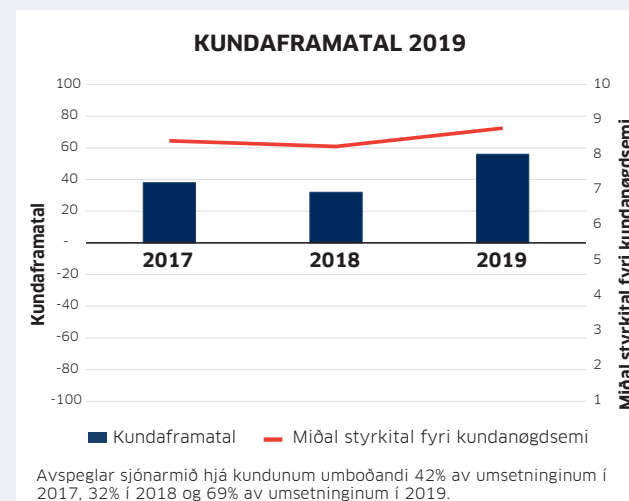
Í 2019:

- Fóru vit undir bygging av nýggjum biogassverki - okkara størsta íløg í varandi orkubúskap higartil - sum fer at taka ímóti burturkasti frá alingini og smoltstøðini við Strond í summar. Les meira á síðu 32.
- Halda vit fram at breiða út nýskapandi tækni, so sum betri resirkulering av vatninum á smoltstøðunum.
- Hildu vit fram at menna mótstøðuførið hjá okkara serføroysku laksarognum sum part av serstøku lívfiskaskránni.
- Hildu vit fram við granskingini í at menna fóðurgóðskuna og burðardygdina.

Í 2020 fer nýggja biogassverkið undir virksemd.

VIÐURSKIFTIR VIÐ UMHEIMIN

Føroyar hava góð viðurskiptir við umheimin. Men tað er kortini áhaldandi almennur áhugi fyri politikkinum hjá Bakkafrøst viðvíkjandi grindadrápi. Vit hava strangar innanhýsis reglur, sum greitt krevja, at starvsfólk mugu ikki taka lut í grindadrápi í arbeiðstíðini, og at okkara útgerð má ikki nýtast á nakran hátt. [Havbúnaðarfelagið](#), har Bakkafrøst er limur, hevur gjørt eina yvirlýsing við okkara stöðu, sum er undirskrivað av stjórnunum í øllum alifeløgum.

Sunn vinna Byggikubbar til eina burðardygga vinnu

Bakkafrost hefur longstu samanhagandi virðisketuna í vinnuni. Í 2019 hildu vit fram við at økja um virkseimið og lótu upp okkara egna roykivirki í Føroyum og gjørdu eisini íløgu í eitt felag, ið alir rognkelsir, sum fer at útvega reinsifisk til okkara alibrúk.

Vit bøttu eisini um sporførið í virðisketuni, og við at gera omanfyrirnevnda sjálv hava vit eisini betrað førleikan at stýra góðskuni á liðugvøruni og samstundis tryggjað, at samfelagsligt og umhvørvisligt støði av burðardygð verður hildið í allari framleiðsluni.

Sum dømi kann nevast, at okkara nýggja roykivirki, sum byrjaði virkseimið í september 2019, fer bert at nýta timbur frá góðkendum burðardygðum veitarum, og hetta fer eisini at minka um útlátið. Virkið hefur eisini økt um móguleikarnar fyri arbeiði hjá íbúgvunum í økinum. Nýggja virkið fer at framleiða um 250 tons av royktum ASC-góðkendum laksi árliga.

Íløgarnar í føroyska felagið, ið alir rognkelsir, fer eisini at gera okkum før fyri at fáa best móguliga góðsku og fiskavælførið ígjøgnum tætt samstarv við alarar og granskarar. Vit eru longu farin undir at seta staðbundnu rognkelsini í aliringarnar og vænta, at nýggja felagið framleiðir við fullari orku í 2021.

Hesar íløgurnar eru í tráð við okkara fráboðan frá 2018 um at gera íløgur fyri 100 mió. í nýtt biogassverk í Føroyum, sum fer at geva sítt íkast til at framleiða varandi orku til framleiðslu av el, ið miðað verður ímóti skal verða 100% grøn í 2030.

„At víðka virðisketuna er ein frálíkur háttur hjá okkum at minka um váðar og gagnnýta móguleikar. Vit ætla at brúka okkara nýggjastu íløgur til at grundfesta Sunt Lív meginreglurnar.“

Høgni Dahl Jakobsen, fíggjarstjóri (CFO) á Bakkafrost

Sunn fólk Frásøgn um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At vera ein arbeiðsgevari, ið verður valdur framum

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Endurnýggja starvsfólkastrategiina
- Gera kanning um áhugan hjá starvsfólkunum
- 0 deyðatilburðir

2023 TILSAGNIR

- Hava úrslit í fremstu røð í vinnuni innan starvsfólkaáhuga
- Seta í verk innanhýsis átak fyri burðardygga atferð
- Varðveita umboðan av báðum kynum í leiðandi störvum
- Minka fráveruna við 10%
- Verða ISO45001 góðkend
- 0 deyðatilburðir

2020 VARPA LJÓS Á

- Menna okkara lærlingaskipan
- Menna heilsutilboðini hjá felagnum
- Menna politikkin fyri javnstøðu millum kynini og halda fram við innanhýsis tiltøkum
- Styrkja ásetingarnar fyri mannarættindum

SDG MÁL

- SDG 5 Javnstøða millum kyn
- SDG 8 Sömiligt arbeiði og búskaparvøkstur

HVÍ TAÐ HEVUR TÝÐNING

Ein sunn, dugnalig og hugað arbeiðsmegi er avgerandi fyri eina sunna fyrirtøku. Okkara starvsfólk skapa og varðveita kappingarfyrirmunirnar. Hetta merkir, at vit mugu gera íløgur í okkara starvsfólk og harvið stuðla undir eini sunnari arbeiðsmentan, sum er bygd á sterk virði. Vit stremba framhaldandi eftir at skapa eina dragandi og opna virkismentan við störvum, ið geva meining í einum tryggum og burðardyggu umhvørvi.

Felagið umfataði upprunaliga fleiri føroysk alifeløg og ein staðbundnan mjøl, lýsi- og alifóður framleiðara, sum vit høvdu eitt strategiskt samstarv við í fleiri ár. Nýliga er virksemd eisini økt uttanlanda til eisini at umfata söluskrivstovu í Stóra-bretlandi, eina minni fyrirtøku í USA og móti ársenda 2019 eitt rættiliga stórt alifelag í Skotlandi.

Í hesum samanhangi eru sameining og tillaging raðfest, fyri at vit skulu varðveita eitt góðskustøði í heimsflokki. Hetta merkir at ala fram eitt umhvørvi, har fólk eru før fyri at læra nýggjar arbeiðshættir og at skilja og virka sambært virðini hjá Bakka-frost. Hetta vil ikki einans tryggja, at vit eru før fyri at vaksa um okkara virksemd, men ger okkum eisini før fyri at mæta broyttum avbjóðingum uttanífrá.

Okkara mentunarligt fjøltáttaða arbeiðsmegi ger, at felagið fær fyrimunir av fjølbroytni í hugsunarhátti við einum fevnandi hugburði. Havbúnaðarvinnan inniber ofta likamliga krevjandi arbeiði, og tí er tryggjan av heilsu, tryggleika og trivnaði hjá starvsfólkunum raðfest ovast á listanum. Vit vænta, at somu standardar eru galdandi fyri øll í virðisketuni.

Við at útvega meiningsfullar og tryggjar arbeiðsmøguleikar gera vit okkara til, í størri og minni mun, at rækka málunum hjá ST um burðardygga menning 5 og 8. Sí meiri kunning á síðu 9.

MENNISKJALIGA FÆFEINGIÐ

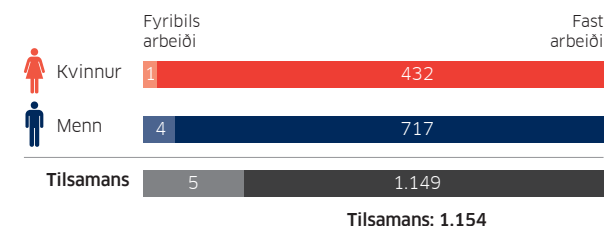
Vit hava 1.108 fólk í starvi tilsamans (svarandi til 883 fulltíðar-störv) í 25 kommunum í Føroyum, umframt 46 í USA og Onglandi.

Okkara evni til at hava eitt fjøltáttað og fevnandi arbeiðspláss, at draga gávað og serútbúgvio fólk at sær og varðveita tey, at byggja eina arbeiðsmegi við førleika og at varðveita høga arbeiðsgleði, er grundarlagið undir okkara menniskjaliga fæfeingi.

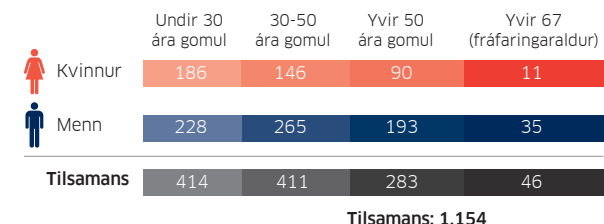
Okkara leiðreglur fyri atferð greiða frá okkara framferðarhátti at skapa so góðar arbeiðsumstøður sum gjørligt, harumframt okkara tilsøgn um at skapa eitt professionelt og jaligt arbeiðsumhvørvi, sum er umfevnandi, og ikki er merkt av mismuni.

Arbeisloysið í Føroyum, sum er 1,7%, er eitt av heimsins lægstu. Í 2019 var arbeiðslutfallið høgt fyri bæði menn – 87%, og kvinnur – 84% (kelda: [Hagstova Føroya](#)).

ARBEIÐSMEGIN HJÁ BAKKA-FROST 2019 EFTIR SLAGI AV ARBEIÐI

EFTIR ALDRI

Fleiri upplýsingar um samanseting av arbeiðsmegi (íroknað fjølbroytni), útskiifting og upplæring sæst á www.bakkafrost.com/sustainability

Í 2019 vóru 12% av leiðslubólkinum kvinnur, og 17% av nevndini (7% í 2018) vóru kvinnur. Sambært frágreiðing var miðal umboðanin av kvinnum í føroyskum nevndum 27% í 2019 (Tróndarson, 2019).

Vit økja okkara fokus á at stuðla undir javnstøðu millum kynini á arbeiðsplássinum. Hetta gjørdi vit serliga ígjøgnum venjing og samskipti í 2019.

„At tryggja javnsettar møguleikar í øllum stigum, har avgerðir verða tiknar, átti at verið ein raðfesting hjá øllum fyrirtøkum og felagsskapum. Javnstøða millum kyn á arbeiðsplássum er góð handilslig siðvenja, og vit hava sæð góð úrslit av hesum á Bakkafrost.“

Anna Johansen, Góðskuleiðari, leiðslubólkur á Bakkafrost

Okkara HR politikkur vísir okkara tilsøgn at virðismeta dugnasemi og íkast frá øllum starvsbólkum. Herundir eisini at gera serstakar avtalur fyri einstaklingar yvir fráfaringaraldur, sum ynskja at halda fram í starvinum. At vera dragandi fyri ung gávað fólk er eisini týðandi í okkara starvsfólkastrategi. Vit seta læringar, starvsnámingar og starvsfólk innan fleiri starvsgreinar so sum marknaðarføring, fígging, aling og havlívfrøði, eins væl og 2 viku royndir fyri næmingar í staðbundnum skúlum. Lesandi enda ofta við at fáa varandi starv hjá okkum, og allir læringar fáa boðið starv.

Vit hava eisini javnan vitjan av skúlaflokkum á okkara høvuðssæti og á okkara framleiðsluvirkjum. Hvørt ár luttaka vit á føroysku netverksstevnuni Jobmatch sum ein av høvuðsstuðlunum, har vit geva næmingum ein sýnisglugga inn í alivinnuna. Hetta hevur víst seg at vera ein sera góður háttur at draga dugnalig fólk at sær, stuðla undir útbúgvingum hjá lesandi og hevur havt við sær, at væl skikkaðir umsøjarar eru settir í starv.

Talið av arbeiðstakarum í Føroyum eru tað hægsta í Evropa samanborið við fólkatalið. Hetta hevur, saman við góða umdøminum hjá Bakkafrost, gjørt sítt til, at vit hava megnað at varðveitt starvsfólk. Lága arbeiðsloysið ger kortini, at tað er torførari at finna arbeiðsfólk, sum ikki eru yrkislærd, og ber ofta við sær, at neyðugt er at seta skúlanæmingar í starv ávísar tíðir av árinum.

Orsakað av hesum hava vit framhaldandi stóra útskipting av arbeiðsfólki í okkara framleiðsluvirki, har ungfolk ofta arbeiða í stutta tíð, áðrenn tey fara undir lesnað. Hetta er vanligt í føroysku fiska- og alivinnuni. Kortini verður tað, at finna nýggjar hættir at minka um útskiptingina av arbeiðsfólki eitt av økjumum, sum vit fara at varpa ljós á í okkara starvsfólkaætlan framyvir. Upplýsingar hesum viðvíkjandi eru at finna á www.bakkafrost.com/sustainability/data.

Suðuroy (Hvannhagi), starvsfólkaútfærð 2019

At geva okkara starvsfólki eina rødd er ein høvuðspartur í okkara starvsfólkaætlan. Í 2019 tóku vit ein nýggjan samskiptispall í nýtslu. Hetta varð eitt sera væleydnað amboð ístaðin fyri intranetið. Hesin pallurin gevur øllum starvsfólki møguleikan at koma við sínum íkasti og at samskipta við aðrar starvsfelagar á øllum stigum, um alt frá tíðindum um felagið, samfelagslig tiltøk, til tað síðsta nýggja. Skipanin hevur eisini víst seg at vera ómetaliga góð sum amboð at luta bestu virkisloysnirnar viðvíkjandi heilsu, trygd og burðardygd.

Vit hava eisini tikið eina nýggja afturmeldingarskipan í nýtslu til árlikar starvsfólkakanningar. Les meira á síðu 21.

Fyri at tryggja, at vit lúka hægstu krøv innan heilsu og trygd og trivnað, skipa vit fyri árligum venjingum, har innanhýsis og uttanhýsis lærarar læra frá sær innan øki, alt frá reinføri, fyrstuhjálpi, trygd á arbeiðsplássinum (umframt trygd á sjónum), tryggari nýtslu av evnafrøði og til fiskatrivnað. Vit eftirmeta skeiðini regluliga.

Vit hava eisini nýliga ment og sett í verk eitt tveir daga skeið fyri leiðarar, sum verða hildin av serfrøðingum uttanífrá. Skeiðini innihalda vegleiðing um ymisk evnir so sum leiðslu, fjølbroytni, samskipti og handfaring av ósemjum. Starvsfólk

Suðuroy (Hvannahagi), starvsfólkaútfærð 2019

fara eisini at luttaka til uttanhýsis venjingar og frálæru, tá ið tað verður mett hóskandi, og vit bjóða hóskandi menningar-møguleikar fyri leiðslubólkin.

Í tráð við okkara strategisku raðfesting at vera ein arbeiðs-gevari, sum verður valdur framum, og ásannandi, at ein nøgdur starvsfólkahópur er ein støðugur og burðardyggur starvsfólka-hópur, hava vit sniðgivið eina fyriskipan, sum er marknað-arleiðandi og gevur starvsfólki fyrimunir. Øll starvsfólk hava rætt til bonuspartabrøv, og í 2019 luttóku 188 starvsfólk í hesi skipan. Øll starvsfólk í føstum starvi fáa lív, vanlukku- og bráðsjúkutryggingar aftan á triggjar mánaðir í starvi, og Bakkafrost livir ikki bara upp til landsins lógir viðvíkjandi eftirlønar- og barsilsskipan, men leingir enntá tíðarskeiðið við fullari lön til foreldur í føstum starvi. Starvsfólk hava eisini ókeypis atgongd til venjingarhøli.

Vit eru errin av at savna starvsfólk frá øllum pørtum av fyrítøkuni til ymisk felags tiltøk ígjøgnum árið. Hetta eru ikki einans tiltøk, har fólk hava høvi at koma at kenna hvør annan, men eisini ein háttur at lona teirra ískoyti til, at tað gongst felagnum væl við tiltøkum, sum hava týðning fyri tey. Á okkara árliga virkisdegi koma fólk úr øllum landinum at síggja og hoyra framløgur um tað, sum stendur frammarlaga hjá Bakkafrost, at fáa venjing og upplæring og fyri at njóta eitt hugnaligt kvøld. Ígjøgnum skipaðar gongutúrar fáa starvsfólk møguleikan at hitta hvør annan og vitja okkara ymsu virkisøkir. Til árliga jólahaldið verða starvsfólk og familjur teirra boðin at hátíðarhalda góðu avrikini við gávum og undirhaldi. Til jólahaldið 2019 vóru yvir 1.000 fólk á Glyvrum, og í Suðuroy vóru yvir 200.

Grundað á væleydnaðu útferðirnar undanfarnu árin skipaðu vit fyri tveimum starvsfólkaútfærðum í 2019. Umleið 200 starvsfólk í øllum aldri fylgdu stjóranum og kønu ferðaleiðar-unum ein gongutúr í ómetaliga vøkru náttúruni og aftaná at hava mettað eyguni, blivu oyruni fódrað við søgum um stað-bundna mentan og siðvenjur, meðan øll finga eina góða máltíð og vórðu mett og væl sett.

Í 2019:

- Settu vit fleiri serútbúgvinn fólk í starv í fyrítøkuni: triggjar nýggjar lívfrøðingar á smoltstøðunum, tveir tøkningar á biogassverkinum og ein royndan heilsu- og trygdarleiðara.
- Settu vit tveir praktikantar í longri tíð og triggjar lærlingar.
- Gjördu vit nýggja áhugakanning fyri starvsfólk, har luttøkan var 76%. Les meira á síðu 21.
- Hildu vit fram við arbeiðinum at integrera útlendsk starvsfólk við at bjóða reglulig skeið í føroyskum máli.
- Tóku vit nýtt samskiptisamboð yvir netið til starvsfólk í

nýtslu. Hetta verður nýtt av 77% av starvsfólkunum og er enn ein roynd at skapa eina opnari mentan.

- Bjóðaðu vit alarunum útbúgvingsarskeið, ið eisini fevndu um burðardygd.
- Fóru vit undir leiðaraútbúgvingsina fyri starvsfólk, sum byrjaði við leiðarunum á smoltstøðunum.
- Øktu vit kunningina viðvíkjandi fjølbroytni, umfevnan og mismuni fyri leiðslubólkinum við skeiði, ið varð hildið av serfrøðingum uttanífrá. Vit høvdu eisini eitt skeið í ymiskleika á virkisdegnum fyri øllum starvsfólkum og gjördu tað til ein samfeldan part av leiðaraútbúgvingsini. Hetta er partur av okkara royndum at fremja eitt opið og fevnandi arbeiðsumhvørvi.
- Gjördu vit eitt tiltak á høvuðsskrivstovuni á Altjóða Umhvørvisdegnum, har stjórin segði frá dagfærdu virkisætlanunum innan burðardygd og virkisábyrgd. Hetta varð eisini lagt fram fyri starvsfólkini á virkisdegnum.
- Hildu vit fram at seta tær 10 meginreglurnar hjá [ST](#) (UN Global Compact) í verk og góvu tilsøgn okkara um at verja menniskjarættindi; at virða fakfelagsfrælsið og rættin til kollektivar sáttmálasamráðingar; og at hava eina arbeiðsmegi, sum ikki er merkt av tvingisli, barnaarbeiði ella mismuni. Les meira á síðu 45.

Vit fara í 2020 framhaldandi at styrkja okkara menniskjaliga fæfeingi. Vit fara at uppbyggja okkara lærlingaskipan og at seta ein lívfrøðing at arbeiða við fiskavælfærð og góðsku á okkara smoltstøðum. Vit fara at halda fram við at menna leiðaravenjingina í allari fyrítøkuni og styrkja hugburð okkara til at fremja fjølbroytni og javnstøðu ímillum kynini við nýggjum leiðreglum.

Vit fara eisini undir eitt innanhýsis átak fyri burðardyggar atferð fyri at stuðla umhvørvisligu tilsøgnini.

Gjógv, starvsfólkaútfærð 2019

HEILSA, TRYGD OG TRIVNAÐUR

Á Bakkafröst leggja vit stóra orku í áhaldandi at betra standardarnar fyri arbeiðsheilsu og trygd og at skapa eina sunna arbeiðsmentan. Nevndin hevur yvirskipaðu ábyrgdina av málinum, og tað er eitt fast fundarevni á øllum fundum.

Okkara leiðreglur fyri atferð lýsa okkara tilsøgn til starvsfólkini um at skapa eitt gott og heilsugott arbeiðsumhvørvi og skipað at hava eitt arbeiðspláss uttan óhapp og skaðar. Til tess at megna hetta hava vit fingið reglugerðir, sum eru bygdar á fremstu heilsu- og trygdarkrøv, bæði á landi og sjógvi.

Vit hava innanhýsis trygdarmannagongdir og reglugerðir fyri hvørja deild. Hetta umfatar mannagongdir fyri neyðstøður fyri øll viðkomandi alíðkir t.d. fyri eld, persónligar skaðar ella sjúku, um onkur dettur á sjógv o.s.fr., og vit gera váðametingar fyri øll alíðkir, sum eisini umfata eyðmerking av váðum.

Vit hava innanhýsis grannskoðan av allari virðisketuni einaferð um árið, herundir mjøl, lýsi, fóðurframleiðsluni, smoltstøðunum, alibrúkunum, kryvvjivirkjunum og framleiðsluvirkinum, sum eisini verða grannskoðað av triðjaparti og góðkend

eftir [GLOBAL G.A.P. standardinum](#). Hetta umfatar strong minstukrøv um trygd og heilsu hjá starvsfólki, íroknað regluliga starvsfólkavenjing og at halda trygdina við líka. Stóru tænaðstøðir verða grannskoðað eftir altjóða trygdareglum.

Okkara 14 ASC góðkendu alíðkir eru grannskoðað til tess at tryggja, at altjóða trygdar- og heilsukrøv verða virð í arbeiðsumhvørvinum. Viðmælir frá kanningsfólki á ávísam alíðkjum verða vanlig sett í verk á øllum hinum alíðkjum. Hetta hevur verið galdandi fyri brunatrygd, har vit hava innført brunatrygdareglur, sum eru strangari enn landsins lógir krevja og við tittari trygdarvenjingum á alibrúkunum. Vit hava eisini [ASC Chain of Custody](#) góðkenning, sum fevnir um framleiðslu- og góðskingavirksemi.

Vit fremja starvsfólkaheilsu og -trygd ígjøgnum eina røð av verjandi átøkum (so sum verndarklæði) og fyrirbyrgjandi átøk (so sum arbeiðsbólkar innan trygd á staðnum, sum samskifta við okkara heilsu- og trygdarnevnd). Allir alarar og alt fólk við á sjónum skal hava heilsukanning annaðhvørt ár (goldið av felagnum) fyri at tryggja, at tey hava nøktandi heilsu til sítt arbeiði.

Okkara innanhýsis politikkur stuðlar undir trivnaðin hjá arbeiðsfólkinum, og hetta verður eisini havt í huga í sambandi við nýggjar byggiverkætlanir, eitt nú í okkara framkomna framleiðsluvirki og høvuðssæti og eisini á smoltstøðini á Strond, sum eru sniðgivin ergonomiskt. Vit tryggja rímuligar arbeiðstíðir og geva móguleikar fyri frítíðarvirksemi so sum atgongd til venjingarhøli, rennikappingar, starvsfólkaútfærðir og frítíðarítriv.

Í 2019:

- Høvdu vit eingi deyðsføll og skerdu lutfallið av mistari tíð, sum stóðst av persónsskaðum.
- Hildu vit fram við at hava heilsu og trygd í miðdeplinum

við at økja tilfeingið og førleikarnar við at seta ein heilhugaðan serfrøðing í leiðslubólkin.

- Hildu vit fram við heilsu- og trygdarvenjingum, eisini á starvsfólkadegnum (80% av starvsfólkunum luttóku).
- Betraðu vit heilsu- og trygdarfráboðanir.
- Hildu vit fram við at menna landstøðirnar við líkamliga trivnaðinum í miðdeplinum.
- Betraðu vit trygdarfyriskipanirnar á smoltstøðunum við nýggjari ávaringarskipan.
- Hildu vit fram við at geva starvsfólki móguleikan at geva afturmeldingar gjøgnum arbeiðsbólkar á staðnum.
- Gjördu vit áhugakanning fyri starvsfólk, har vit endaðu oman fyri miðal, tá ið tað ræður um starvsfólkaarbeiðsumstøður (les meira á síðu 21).
- Tóku vit starvsfólkaheilsu, trygd og vælferð við í starvsfólkastrategiina sum eitt vandamál.
- Bjóðaðu vit starvsfólkunum móguleikan at luttaka í Royal Run í Klaksvík. 170 starvsfólk luttóku.
- Fyriskipaðu vit tvær starvsfólkaútfærðir (til Gjógv og Suðuroy) fyri at virka fyri heilsu, trivnaði og persónligum sambondum í fyrítøkuni við 200 luttakandi.
- Góvu vit starvsfólki móguleikan at melda til eftir egnum ynski at vera við til okkara árliga tiltak at rudda fjørana fyri at varðveita óspilta umhvørvið kring firðirnar.

Í 2020 fara vit at halda fram at betra trygdarmentanina í fyrítøkuni við at varpa enn størri ljós á váðastýring, til dømis við eisini at fráboða vandastøður, ið kundu enda galið, við at deila rætta atferð og vitan á okkara nýggja samskiftispalli (sum øll starvsfólk hava atgongd til) og við at økja um trygdarkunningina við at vitja alibrúkin. Vit fara eisini at miða ímóti at minka talið av persónligum óhappum við herðum verndartiløkum við at seta í verk nýggja skipan fyri handfaring av trygd og við at fara undir at fyrirreika fyrítøkuna til ISO45001 góðkenningina.

BAKKAFROST FØROYAR MIST TÍÐ SKAÐASTIG MTS PR MIÓ ARBEIÐSTÍMAR

28,74 **13,07** **10,23**
2017 2018 2019
(íroknað UK og USA)

Sí síður okkara um burðardýgd á netinum fyri MTS tøl í aligeiranum í frásøgnini fyri 2018, sum gevur meira kunning um heilsu og trygd og grundarlagið fyri frásøgnini. UK tølini umfata ikki SSC.

Sí www.bakkafrost.com/sustainability/data til nærri kunning um heilsu, trygd og trivnað.

MANNDARÆTTINDI

Vit virða verju av øllum altjóða ásetingum fyri mannarættindum og tryggja okkum, at vit ikki eru samsek í misnýtslu av mannarættindum.

Vit virða fakfelagsfrælsið og rættin til sáttmálasamráðingar og taka ikki lut í nøkrum skipaðum flutnings- ella tvingisilsarbeiði og misnýta ikki børn sum arbeiðsmegi. Vit eru limir í Føroya Arbeiðsgevarafelag, sum hevur um hendi samráðingar fyri privata arbeiðsmarknaðin, ið hevur vælskipað fakfeløg. Rættindini hjá arbeiðsfólki eru vard av fakfeløgum og umboðum fyri fakfeløgini, t.d. fyri at tryggja okkara arbeiðsfólki eina rímuliga løn í samsvari við sáttmálan.

Vit mætast javnan við yrkisfeløg og stremba eftir at hava eitt gott og uppbyggjandi samband við tey. Starvsfólkaumboð fáa frí frá sínum arbeiði til tess at útinna sínar skyldur (íroknað 3 daga skeið).

Bakkafrost hevur haraftrat eina mannagongd til viðgerð av kærum, og vit hava eisini sett eina varskógvaraskipan í verk, sum er fráboðað og atkomulig fyri starvsfólkini.

Okkara leiðreglur viðvíkjandi mannamuni eru í samsvari við ILO sáttmálan. Mismunur á arbeiðsplássinum verður ikki góð-tikin, og vit hava leiðreglur og mannagongdir fyri, hvussu vit handfara mál viðvíkjandi mismuni.

Trivnaðurin hjá øllum okkara arbeiðsfólki í virðis Ketuni er eisini týðningarmikil fyri okkum, og vit vænta tað sama av okkara samstarvsfelagum. Teir verða við sáttmála bidnir um m.a. at lúka okkara veitarastandardar, sum m.a. krevja, at teir tryggja, at alt arbeiði verður gjørt í einum tryggum arbeiðsumhvørvi, sum ikki er merkt av mismuni og misnýtslu av børnum. Vit vænta eisini, at okkara veitarar rinda rættar lønir til síni arbeiðsfólk í samsvari við landsins lógir og reglugerðir.

Í 2019:

- Vóru 90% av starvsfólkunum umfatað av felags sáttmálasamráðingum (hini 10% hava antin hægri útbúgving ella eru serfrøðingar).
- Móttóku vit onga varskógvaraklagu, hvørki innanhýsis ella uttanífrá, ið hevði samband við mannarættindi, mismun ella barnarbeiði.

Í 2020 ætla vit at menna grannskoðanarskránna fyri okkara veitarar, herundir at styrkja metingina, um veitarin livir upp til standardarnar viðvíkjandi mannarættindum.

Sunn fólk

Lurta eftir okkara starvsfólkum

Í 2019 finga øll starvsfólk á Bakkafrost fyrri fyrstu ferð høvið at koma til orðanna ígjøgnum eina starvsfólkatrivnaðarkanning á netinum.

76% av starvsfólkunum svaraðu spurningunum. Hetta meta vit fer at hjálpa okkum at styrkja menniskjaliga fæfingj.

Vit bjóðaðu starvsfólkunum at svara eini røð av spurningum, eisini innan hesi øki: arbeiðsumstøður, samsýning, læra og menning, leiðsla og umdømi.

Yvirskipaða málið við starvsfólkaluttøkuni er at betra um nøgdsemi, arbeiðsgeði og starvsfólkatrúfesti. Samanborið við geiran sum heild vóru úrslitini hjá Bakkafrost eitt sindur undir miðal fyrri nøgdsemi og arbeiðsgeði og eitt sindur yvir miðal fyrri trúfesti.

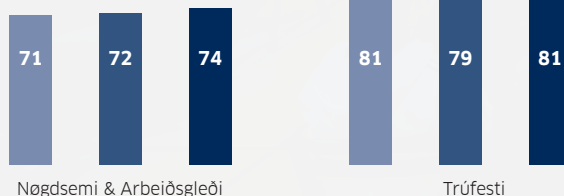
Samanborið við matvørugeiran í Norðanlondum var Bakkafrost betri enn miðal, tá ið tað snýr seg um leiðarar. Tølini vóru munandi hægri enn samanberingargrundarlagið. Vit vóru eisini oman fyrri miðal fyrri arbeiðsumstøður.

Ígjøgnum átøk sum at arbeiða í verkætlanarbólkum fara vit at leggja dent á at betra umráðini, har tað ikki gekst so væl.

Bakkafrost tók burðardygð við sum ein spurning í kanningini, sum saman við úrslitinum hjá leiðslubólkinum vóru økini við bestu úrslitinum.

„Samanumtikið eru vit væl nøgd við úrslitini av kanningini, og vit hava lovað starvsfólkunum, at vit fylgja upp saman við teimum innan tey øki, har ið vit kunnu betra okkum. Vit hava longu sett okkum sum mál at færa fram okkara leiðarar innan leiðslu, fjølbroytni, samskipti og handfaring av ósemjum.“
Heini Kristiansen, HR Leiðari fyrri samtakið.

Sí fleiri tilsagnir, sum vit hava givið starvsfólkunum, undir Sunn Fólk á síðu 16.

■ Bakkafrost
■ GELx Vinna fyrri mat- & drykkjuvøður - Norðurlond
■ GELx Danmark (GELx = vísital fyrri altjóða starvsfólk og leiðarar)

Mitt felag tekur ábyrgð fyrri sínum leikluti í at røkka STmálunum fyrri burðardyggarri menning

80

Eg veit, hvørji málini eru hjá mínum felagi innan burðardygð (umhvørvisliga, sosialt og figgjarliga)

82

Eg veit, hvussu eg kann hjálpa mínum felag at ná burðardygga (umhvørvisliga, sosiala og figgjarliga) máli tess

77

Sunnur laksur

Frásøgn um avrik

★ STRATEGISK RAÐFESTING

- At vera betri enn leiðandi standardar

📊 2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Varðveita okkara høga omega-3 støði
- Varðveita høgt kundanøgðsemi við vørugóðsku
- Minka fellið av fiski til 6%
- Hava ASC góðkenning á øllum aliøkjum (innan árslok 2020)
- Viðarimenna og iverkseta ikki-medisinska viðgerð við stórum denti á fiskavælfærd
- At eingin fiskur skal sleppa

🔄 2023 TILSAGNIR

- Varðveita okkara høga omega-3 støði
- Verða verandi frí fyri antibiotika
- Varðveita eitt undankomustig av laks á 94% ella hægri
- Økja grannsking fyri at gera fiskaheilsuna og vørugóðskuna enn betri
- Verða verandi í fremstu røð, tá ið tað kemur til djóravælfærd
- Røkka og varðveita ASC góðkenningar fyri allan Bakkafrost laks

🔍 2020 VARPA LJÓS Á

- Halda á við at styrkja okkara ábyrgdarfullu tilgongd til avlúsing
- Fara undir bert at útvega rogn við betradum mótstøðuføri móti PMCV
- Seta ein lívfrøðing aftrat í starv við smoltstøðirnar
- Grannskoða øll eftirverandi alistøð í Føroyum við ASC standardum
- Góðkenna virksemið í USA við BRC standardum
- Seta nýggja innanhýsis eftirlitsskipan í verk

🌐 SDG MÁL

- SDG 2 Eingin hungur
- SDG 6 Reint vatn og reinføri
- SDG 14 Lív í havi
- SDG 17 Samstarv um heimsmálini

HVÍ TAÐ HEVUR TÝDNING

Havbúnaður verður sæddur sum ein møgulig burðardygge loysn at mæta vaksandi eftirspurninginum eftir burðardyggu og sunnum proteinum til vaksandi fólkatálið í heiminum. Alilaksur telist millum sunnastu proteinini á klótuni orsakað av høga innihaldinum av omega-3 feittsýrum, D vitaminum, selen og B vitaminum. Tó, fyri at framleiðslan skal vera burðardygge, má hon vera ábyrgdarfull, so hon ávirkar umhvørvið minst møguligt.

Føroysku firðirnir geva bestu umstøður at ala laks orsakað av staðseting, stødd og skipan av vinnuni. Sameiningin av føroysku alivinnuni – frá 63 alifyritøkum í 1989 til tríggar í 2017 – hevur gjørt tað lættari at samskipa eina betring av lívfrøðiligu viðurskiftunum, tryggja munagott samstarv við myndugleikarnar og at deila vitan um váðar sum lýs og sjúku.

Tann serstaka føroyska veterinerskipanin, sum bleiv innførd í 2003, viðførdi strangari reglur, hert eftirlit og virkaði fyri eini sjálvboðari sundurskiljing av aliøkjum og alivirksemi. Hetta betraði munandi um fiskaheilsu og trivnað um allar Føroyar. Nýggja skipanin, samantvinnað við øðrum átøkum hjá felagnum, minkaði ikki bara um fellislutfallið úr 18% niður á 6% millum 1993 og 2010, men hon økti eisini um tøkuektina av føroyskum laks við 20%. Sama tíðarskeið minkaði fódurnýtslan við 2% og betraði um framleiðsluna við yvir 40% (kelda: www.industry.fo).

Vinnan hevur tó framvegis avbjóðingar. At berjast ímóti fiskalús og sjúkum, so sum sjúkuelvandi ILA og táknusjúku, verður verandi ein raðfesting hjá laksaalarum ikki bara í Føroyum. At taka sær av hesum váðunum fyri at tryggja góðskuna og

trygdina hjá okkara laks, meðan vit varðveita hægsta heilsu- og trivnaðarstøðið, hevur eisini gjørt tað neyðugt at hava eitt sjálvboðið samstarv millum fyrirkur um at gera stórar íløgur í nýggja tøkni fyri at hava eina framhaldandi menning. Nýggjar avbjóðingar, sum standast av skiftandi aliumstøðum, fara eisini at koma enn meira í miðdepilin komandi árin.

At framleiða hágóðsku, tryggja, føðsluríkan og heilsugóðan laks hevur eisini stóran týdning fyri fólkaheilsuna og fyri at ganga føðsluríkum tørvi á mæti uttan óneyðugt árin.

Við at seta ein ábyrgdarfullan framferðarhátt í brennidepilin gera vit okkara til, í meiri ella minni mun, at røkka málum 2, 6, 14 og 17 hjá ST fyri burðardyggu menning. Sí síðu 9 fyri meira kunning.

VØRUGÓÐSKA OG FÓLKAHEILSA

At varðveita eina vøru í heimsflokki er okkara hægsta raðfesting. Okkara laksur veitir eina sunna, gagnliga og burðardygga keldu av djóraproteini, sum inniheldur nógv omega-3. Hvørt lið í okkara framleiðslu er savnað um at varðveita hægstu standardar fyri at sleppa undan dálkandi evnum og at veita høgt føðsluvirði til fólkaheilsuna. Við 40 árum á baki sum alifyritøka vita vit, at vørugóðskan veldst ikki bara um fullkomnar umhvørvisumstøður, hægstu heilsu- og trivnaðarstandardarnar, men eisini um fyrstafloks fóður.

Vit miða eftir at halda føðina so nær natúrligu føðini hjá villa laksinum sum møguligt. Vit trúgva, at hetta gevur ágóðar, ið kunnu mætast, iroknað eitt sunnari føðsluvirði á okkara liðugvøru. Vertikala integratióin av okkara fiska-mjøli, lýsi, alifóðri og laksaframleiðslu gevur okkum fyri-

munin at kunna útvega hægstu góðskuna av marinari rávøru frá okkara væl skipaða norðuratlantiska fiskiskapi til okkara alifóður. Hetta gevur okkum møguleikan at nýta eitt høgt prosenttal av burðardyggu innihaldi úr havinum, sum gevur okkara laks eitt sera høgt innihald av omega-3, sum er kent fyri at verja ímóti hjartasjúkum. Í 2019 høvdu vit í miðal eitt omega-3 tal á 2,7 gramm pr. 100 gramm av laksaflaki. Vit gera áhaldandi kanningar, bæði minni og meira umfatandi, fyri at menna bestu fódursløgini til best møguliga góðsku og heilsu.

Vit hava gott yvirlit yvir sporførið, tá ið tað ræður um at minka mest møguligt um dálkandi evni. Í 2015 gjørdust vit fyrsta fyritøkan, sum fór undir at reinsa alt lýsið, sum vit framleiða til okkara alifóður fyri umhvørvisdálkandi evni, so sum dioxin og DL-PCB, hóast vit frammanundan hildu okkum væl og virðiliga innan fyri mörkini hjá ES. Okkara fóður inniheldur heldur ongan heilivág, ongi vakstrarhormonir ella innvøllir ella avskurð frá nakrari aling. Vit halda okkum eisini væl undir markið hjá ES viðvíkjandi ónskum evnum í djórafóðri. Okkara dioxin og dioxin líknandi PCB eru eisini undir markinum hjá ES, men vit halda áfram at leita eftir nýggjum hættum at minka enn meiri um hesi evni í okkara laks.

Vit brúka einans natúrligar antioxidantar í okkara fiskamjøli og lýsi fyri at verja ímóti oksidering og fyri at varðveita føðslugóðskuna. Ethoxyquin verður ikki brúkt.

Okkara strategiska raðfesting er at liva upp til, og har tað er møguligt, at fara upp um leiðandi standardar, sum eisini umfata standardar innan matvørutrygd. Vit hava dygdargóðar eftirlitisskipanir viðvíkjandi matvørutrygd og góðsku og regluligt eftirlit ígjøgnum alla virðisketuna. Góðskutrygging og eftirlit er í øllum liðum av framleiðsluni. Undir hetta koma dagligar royndir og eftirlit av okkara vørum, áðrenn tær verða góðkendar við heilsuváttan fyri at tryggja, at vøran lýkur krøvini hjá føroyskum og altjóða reglugerðum innan heilsu- og matvørutrygd.

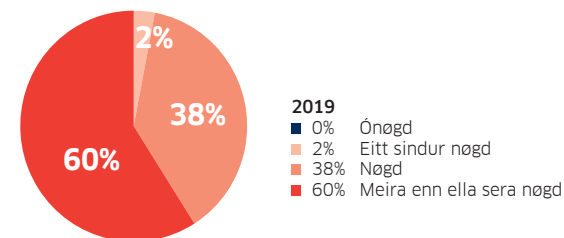
Vit leggja dent á HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) við vandamálsgreining, sporføri og eftirlit við ónskum innihaldi í øllum liðum. Vit senda regluliga vøruroyndir at bliva kannaðar á rannsóknarstovu hjá triðjaparti fyri at staðfesta dygdina í okkara matvøru trygdarætlanum. Vit tryggja eisini, at starvsfólk fáa røttu upplæringina í matartrygd og góðsku.

Okkara framleiðsluvirki í USA er skrásett í FDA (Food and Drug Administration) og hevur eina veitaraváttan, sum tryggjar, at allir veitarar innanlands- og uttanlands liva upp til okkara leiðandi standardar viðvíkjandi trygd og góðsku.

Vit fylgja fleiri standardum og góðkenningum, og okkara víðfevnda innanhýsis eftirlitisskipan verður regluliga kannað av myndugleikunum. 100% av okkara vørum og øll virðisketan eru umfevnd av triðjaparts góðkenning, sum fevnir um høg altjóða trygdarkrøv til matvøruframleiðslu. Les meiri um hetta undir samstarv og góðkenning á síðu 26.

KUNDASTIG AV GÓÐSKUNI Á LAKSINUM HJÁ BAKKAFFROST

Avspeglar myndina hjá kundunum umboðandi 61% av umsetninginum í 2016, 42% í 2017, 32% í 2018 og 69% av umsetninginum í 2019.

2016	2017	2018
0% Ónøgd	0% Ónøgd	0% Ónøgd
8% Eitt sindur nøgd	4% Eitt sindur nøgd	3% Eitt sindur nøgd
30% Nøgd	19% Nøgd	38% Nøgd
62% Meira enn ella sera nøgd	77% Meira enn ella sera nøgd	59% Meira enn ella sera nøgd

Í 2019:

- Varðveittu vit okkara høga innihald av omega-3: miðal 2,7g pr. 100g.
- Betraðu vit kundanøgðsemið fyri vørugóðsku.
- Høvdu vit HACCP venjing fyri starvsfólki í matvørutrygd og góðsku.
- Minkaðu vit dioxinstøðið enn meira.
- Nýttu vit ikki formalin á smoltstøðunum og fóru í staðin undir at viðgera við vatni og natúrligum salti, tá ið tað var neyðugt.
- Betraðu vit góðskuna á fóðrinum við at vaksa um føðsluvirðið og harvið betra vøkstur og heilsu.
- Sí annars [okkara síður á netinum](#) fyri meira kunning og upplýsingar um dioxin og dioxinlíkandi PCB støði.
- Les meira um føðsluvirðið í okkara laks í síðu 10.

Í 2020 fara vit framhaldandi at leggja dent á at varðveita høga omega-3 innihaldið og okkara høga kundanøgðsemi fyri vørugóðsku. Vit fara framhaldandi ikki at nýta antibiotika.

FISKAHEILSA OG TRIVNAÐUR

Vit leggja stóran dent á at liva upp til og at fara upp um leiðandi standardarnar fyri fiskaheilsu og trivnað.

Føroyar hava millum strangastu veterineru standardar í heiminum, og hesar leggja Bakkafrøst dent á at halda. Hesir umfata eina røð av krøvum so sum sjúkuviðgerð og fyrirbygging, eftirlit við fiskalús og flutning. Føroyska djóraverndarlógin, har tey fimm frælsini eisini innnganga, er innarbeidd í standardarnar. Framhaldandi nýhugsan í alivinnuni hevur gjørt vinnuna føra fyri áhaldandi at betra trivnaðarstøðið. Vit halda fram at gera íløgur á hesum øki, og úrslitini síggja vit í góðskuni av endaligu vøruni.

Vit hava eitt vaksandi tal av serútbúnum djóralæknum, lívfrøðingum, umframt hjálparfólkum, sum øll arbeiða fyri betri djóraheilsu- og trivnaði. Vit leita alla tíðina eftir nýggjum hættum at betra trivnaðin, samstundis sum vit virða umhvørvið og varðveita dentin á fólkaheilsuna. Hetta verður havt í huga í sambandi við at niðurburja og fyrirbyggja sjúkum og fiskalús. Ætlan okkara er halda fram við at økja um serútbúgvindið fólk til alingina.

Vit hava framleitt okkara laks uttan at nýta antibiotika síðan 2004 og nýta heldur ikki medisinska baðiviðgerð.

Vit nýta nú rognkelsi til tess at fyrirbyggja lús í øllum aliríngum uttan á einum staði, har umstøðurnar í lötuni ikki eru hóskandi til rognkelsi. Vit hava staðfest, at hetta hevur minkað munandi um tørvin á øðrum viðgerðum. At nýta rognkelsi í sambandi við laksaaling er lutfalsliga nýtt, so at tryggja teirra trivnað er av alstórum týðningi fyri okkum.

Sum part av okkara íløguaetlan hava vit gjørt stórar íløgur í aðrar ikki medisinskar viðgerðir so sum viðgerðir við feskvatni, flógvum sjógvum og við spuling. Vit fara at leggja alla orku í at menna og seta í verk ikki medisinskar viðgerðir fyri lús, sum ikki hava neiliga ávirkan á fiskatrivnaðin. Við eini

røð av tiltøkum í 2019 so sum betri eftirlit og minking av strongd við handfaring hava vit minkað lúsatalið munandi og økt um talið av laks, sum kemur undan munandi í mun til árið fyri. Vit hava áhaldandi eftirlit við lúsatalinum, og upplýsingar verða sendar myndugleikunum aðru hvørja viku.

Okkara strategi innan lívfrøðitrygd hevur eisini ført til stórar íløgur í at uppstiga verandi smoltstøðir og byggja nýggjar smoltstøðir á landi (so sum okkara størstu støð á Strond), sum gevur okkum móguleikan at økja um miðalstøddina av smolti til 500 gramm, áðrenn tey verða sett á sjógv (sum vit miða ímóti at gera í 2022). At minka um tíðina á sjónum fer at økja um framleiðsluorkuna og minka um lívfrøðiligan váða.

Vit velja uppruna frá útvaldum lívfiskaskráum fyri at betra um mótstøðuførið hjá fiskinum. Vit koppseta allan okkara fisk og taka lut í skipaðari grannskoðan av lívfrøðitrygd av øllum fiskatilfeinginum. Okkara fiskaheilsuáðálkur og djóralæknaðar gera regluligar kanningar av øllum okkara alíðkjum og smoltstøðum, og myndugleikarnir gera somuleiðis regluliga kanningar av royndum.

Við at halda okkum til føroysku veterinerkipanina frá 2003 binda vit okkum til ávís trivnaðarátøk fyri laksin, eitt nú at halda okkum undir markinum fyri tættleika (sum er at síggja í talvuni). Vit minka tættleikan á okkara nýggju alistøðum við at nýta størri nóttir. Vit hava nágreiniligar veterinerar heilsuætlanir fyri hvørt einstakt alíðki, sum áhaldandi fær venjing í lívfrøðitrygd. Hendan venjingin hevur eisini leiðreglur fyri tættleika og handfaring.

**ATLANTSLAKSUR
FELLISLUTFALL
2019**
4,57%

 2018: 11,56%
2017: 8,96%

 Søgulig tøl, sí
globalsalmoninitiative.org
**LÚSATAL
2019**
0,43

 2018: 0,47
2017: 0,7
2016: 0,8

 Miðal í 12 mánaðir av vaksnum
kvennlúsum á øllum alíðkjum.
Nærri kunning um hvíldarskeið
og heilivágsnýtslu, sí síður [okkara um burðardýgd](#) á netinum sum eru
gjørdar av óheftum triðjaparti.

HØVUÐSORSØKIR TIL, AT FÆRRI LAKSAR KOMU UNÐAN 2019

- Tekniskt óhapp, sum ikki kundi fyribyrgjast, á eini smoltstøð
- Óhapp á alistøð
- Hjartaklovningur (CMS)

FØROYSK LÓGARKRAVD TÆTTLEIKAMØRK

< 1 kg	10 kg/m ³
1-2 kg	15 kg/m ³
2-3 kg	20 kg/m ³
3 kg <	25 kg/m ³

Hóast vit altíð halda lógarmarkið fyri tættleika, taka vit avgerðir um best hóskandi tættleika innan fyri markið við atliti til annað so sum sjógóðsku og streym.

„Fiskaheilsa og trivnaður er av alstórum týðningi fyri okkum. Í 2019 hava vit styrkt starvsfólkahópin, undirstøðukervið og hættir at minka um fellið á øllum stigum í lívsskeiðinum hjá laksinum. Hetta hevur viðført sera góð úrslit – vit minkaðu fellið við meira enn eini helvt frá 11,56% í 2018 til 4,57% í 2019.“

Jón Purkhús, Alileiðari

Okkara sera stutta fjarstøða (í miðal 22 fjórðingar) millum tøku og framleiðslustað minkar um strongdina undir flutningi, og starvsfólkini eru upplærd til at minka mest møguligt um strongdina hjá fiskinum undir flutningi við tiltøkum so sum svøltning trýggjar dagar áðrenn flutning og varisliga tøku. Tá ið fiskurin kemur á kryvjivirkið, verður hann sjálvvirkandi sligin í óvit og blóðgaður við tað sama.

Vit leita kortini alla tíðina eftir nýggjum hættum at betra um fiskatrivnaðin. Umframt at fáa fleiri upplýsingar til vega fyri at betra um fiskatrivnaðin í tráð við nýggjar lógarásetingar hava vit økt talið av djóralæknatíðum og halda fram at betra skanningar fyri at fáa eyga á og minka um møgulig sjúkuelvandi virus í okkara biomassa. Hetta betrar okkara førleikar at stýra vandum ígjøgnum fyribyrgjandi átøk í góð-ari tíð.

Vit hava og fara framhaldandi at gera íløgur í serkøn starvsfólk við atliti til at betra fiskatrivnaðin.

Í 2019:

- Skerdu vit fellið við meira enn 50%. Fellið undir sjóseting av smolti er tað lægsta í 5 ár.
- Minkaðu vit talið av búnari lús enn meira við fyribyrgjandi átøkum og betraðum ikki medisinskum avlúsingarhættum við størri áherðslu á fiskaheilsu og vælfærd.
- Settu vit fyrsta ættarlið av okkara serføroyska laks út á aliøkini.
- Settu vit trýggjar lívfrøðingar í starv at arbeiða við fiskavælfærd og góðsku á smoltstøðunum.
- Styrktu vit koppsetingarskipanina enn meira á smoltstøðunum.
- Fóru vit undir virksemini á nýggjum aliøki við niðursettum tættleika.

- Søgdu vit myndugleikunum frá hesum sjúkum: BKD og Furunkulosu, har vit bóru skjótt at við tiltøkum.
- Sónu vit hvørki ILA ella PD sjúk.
- Varnaðust vit PMCV.
- Settu vit rognkelsir út á øll aliøk, har tað var møguligt við góðum avlúsingarúrslitum sum heild.
- Øktu vit royndirnar at betra um trivnaðin hjá rognkelsum við nýggjum koppsetingum, nýggjum fódurskipanum ígjøgnum luttøku í 3 ára granskingarætlan um at gera fódrið enn betri og við at byrja at ala føroysk rognkelsir fyri at minka um strongd frá flutningi.
- Fóru vit undir verkætlan, har vit fylgja stignum av strongd hjá laksinum, tá ið hann kemur inn á virkið.
- Løgdu vit framhaldandi dent á best møguligt iltstøði.
- Fluttu vit aliringar út á opnari øki við harðari streymi og betri iltstøði.
- Varðveittu vit lágt støði av lúsaviðgerð við SLICE.
- Fóru vit undir nýggjan kryvjihátt á virkinum í Vági.

Í 2020 halda vit fram við at styrkja ábyrgdarfulla framferðarhátin at avlúsa. Vit fara undir bert at útvega rogn við mótstøðuføri ímóti PMCV og seta ein lívfrøðing aftrat í starv til okkara smoltstøðir. Vit halda fram við ábyrgdarfulla framferðarhátinum at varðveita ein leiðandi leiklut í vinnuni fyri djóravælfærd.

Sí Sunt Umhvørvi til nærri kunning um lívfrøðitrygd og lívfrøðiligt fjølbroytni.

SAMSTARV OG GÓÐKENNING

Vit viðurkenna, at samstarv við laksavinnuna er av størsta týdningi, um vit skulu mæta teimum skipaðu avbjóðingunum, sum vit hava viðvíkjandi burðardygð. Vit spældu ein týðning-armiklan lut í stovnanini av [Havbúnaðarfelagnum](#) og mæltu til at seta í verk felags átøk til at fáa tamarhald á fiskalús og sjúku. Í 2013 vóru vit ein av stovnarunum av the [Global Salmon Initiative](#) (GSI), sum er eitt altjóða leiðsluátak, ið virkar fyri at betra um burðardygð í laksaaling.

Sum liður í hesum samstarvi hava vit sett okkum fyri at fáa øll okkara aliøkir góðkend av the [Aquaculture Stewardship Council](#) (ASC) innan árslok 2020. Góðkend aliøki eru: A-25 Gøtuvík • A-06 Gulin • A-71 Funningsfjørður • A-57 Fuglafjørður • A-12 Kunoyarnes • A-04 Lambavík • A-13 Borðoyarvík • A-21 Hvannasund Suður • A-73 Hvannasund Norður • A-18 Hov • A-05 Undir Síðu • A-81 Kolbanagjógv • A-19 Vágur • A-85 Nes.

Aftrat hesum, so gera vit innanhýsis skoðanir á øllum aliøkjum, og eisini hava vit teknað okkum til eina røð av øðrum uttanhýsis standardum og góðkenningarskráum fyri at tryggja okkum, at vøra okkara er burðardygð, hevur høga góðsku og er trygg (sí niðanfyri).

Í 2019:

- Tvífaldaðu vit talið av ASC góðkenning á okkara aliøkjum úr 7 til 14. Hetta fevnir um 80% av tikna laksinum hetta árið.
- Stóðu vit royndina 100% av grannskoðan av ymsu góðkenningarskráum.
- Fingu vit Bakkafrost USA góðskingarvirkið [ASC góðkent](#).

Í 2020 er mál okkara at fáa øll eftirverandi aliøkini í Føroyum góðkend eftir treytunum hjá ASC fyri at liva upp til tilsøgn okkara mótvegis GSI og at fáa góðkent virkið í USA við BRC standardum. Vit fara eisini undir fyrireikingar at góðkenna virksemið til ISO14001.

Framleiðslur okkara av fiskamjøl, lýsi og alifóðri á Havsbrún hava eisini fleiri góðkenningar. Allar eindirnar eru góðkendar eftir ISO9001:2015 standardinum, og mjøl- og lýsideildin er góðkend eftir GMP+ standardinum, IFFO RS góðkenning og MSC Chain of Custody standardinum. Okkara laksamjøl- og lýsi framleiðslur hava eisini GMP+.

Framleiðslur okkara á kryvvirkinum og góðskingarvirkinum hava ASC Chain of Custody góðkenning, og framleiðslan av virðisøktum vørum er góðkend eftir BRC og IFS matvørutrygdarstandardunum.

Fóðurframleiðsla, livfiskur, smoltstøðir, aliøkir og kryvji- og góðskingarvirkið – eru góðkend eftir altjóða GLOBAL G.A.P. standardinum, sum miðsavnar seg um matvørutrygd í allari framleiðsluni, fiskavælfærd, heilsu og trygd og handfaring av umhvørvinum. Virðisøktan hevur eisini Ohne Gentechnik Non-GMO add-on.

FISKAMJØL

LÝSI

ALIFÓÐUR

LÍVFISKUR

SMOLTSTØÐIR

ALING

FSV

KRYVVJING

VIRÐISØKING

PAKKING

SØLA

Sunnur laksur Stimbra burðardygd í Asia

„Vit fara at leiðbeina kinesiskar brúkarar til at hugsa meira um at velja ábyrgdarfult sjógæti, sum hjálpir til at verja havumhvørvið, arbeiðaran og økini.“

Huang Lin, Innkeypsstjóri hjá Hema.

Í mai 2019 undirskrivaði Bakkafrost sum tann fyrsti í vinnuni avtalu við kinesisku handilsfyrítøkuna Hema Fresh um einans at selja ASC góðkendan atlantiskan laks. Søluleiðarin á Bakkafrost, Símun Jacobsen, samráddist við Hema um ein sáttmála um at selja Bakkafrost ASC laks á øllum útbreiðslunetinum hjá Hema við yvir 150 handlum og nethandlum.

Átakið miðar eftir at skapa áhuga fyri burðardygnum mati og at ávirka atferðina hjá brúkarunum.

„ASC góðkenningin krevur, at alistøð skulu vera gjøgnumskygd, at tey minka mest møguligt um umhvørvisligu ávirkanina og virka fyri jaligum úrslitum fyri starvsfólk og lokalsamfeløg. Takkað verði sáttmálanum millum Bakkafrost og Hema, fara enn fleiri brúkarar í Kina at hava atgongd til ábyrgdarfult framleiddan laks.“

Songlin Wang, ASC Kina

ASC laksastandardarnir miða eftir at varpa ljós á tær mest neiligu umhvørvisligu og samfelagsligu ávirkanirnar frá laksaaling viðvíkjandi fóðri, sjúku, vernd av villa laksinum, lívfrøðiligt margfeldi og vistskipanini, stýring, so laksur ikki sleppur, nýtslu av heilivági, arbeiðsumstøðum og ábyrgdarfullan vinnuligan borgaraskap. Góðkenningin krevur skoðan av triðjaparti við eini røð av treytum, sum eru strangari enn innlendis lógir krevja á økinum, eitt nú viðvíkjandi lívfrøðiligum margfeldi, eftirliti við umhvørvinum, heilsu og trygd.

Í 2019 tvífaldaðu vit talið av ASC góðkendum alíøkjum úr 7 til 14. Hetta umfatar 80% av tikna laksinum hetta árið. Vit hava sett okkum fyri, at allur Bakkafrostlaksur skal hava ASC góðkenning við árslok 2020.

Sunt umhvørvi

Frásøgn um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At minka mest møguligt um árinioð á umhvørvið

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Útfóðringin skal gerast betri
- Halda fram við at skifta koparviðgjørdar nótir
- Iverkseta eina burðardyggja fóðurstategi

2023 TILSAGNIR

- Økja støddina á sjósettum smoltum til 500g
- Fáa ISO14001 standard umhvørvisgøðkenning
- Eingin fiskur skal sleppa
- Betra fóðurstategiina mest møguligt og varðveita leiðandi FCR støðuna í vinnuni
- Halda fram at granska í burðardyggum fóðri
- Kanna nýtt burðardyggt havtilfeingi til fiskamjøl
- Minka munandi um umhvørvisárin frá pakkivirksemi
- Endurnýta oman fyri 97% av nýtta vatninum á smoltstøðunum
- Minka vav 1 og 2 CO₂ slóð av virksemi í Føroyum við 50% innan 2030
- Seta vav 3 mál fyri minking í 2020

2020 VARPA LJÓS Á

- Byrja at seta í verk umhvørvisstandard ISO14001
- Kanna nýggjar hættir at minka um neilig árin á lívfrøðiliga margfeldið
- Halda fram at menna okkara fóður í tráð við kundatørv og burðardyggar raðfestingar
- Styrkja okkara tilgongd til stýring av burturkasti
- Minka vatnnýtsluna á okkara framleiðsluvirki í USA
- Fara undir arbeiðið at røkka okkara CO₂ málum fyri minni útlát

SDG MÁL

- SDG 6 Reint vatn og reinføri
- SDG 7 Burðardygg orka
- SDG 9 Vinna, nýskapan, og undirstøðukervi
- SDG 12 Ábyrgdarfull nýtsla og framleiðsla
- SDG 13 Veðurlagsátøk
- SDG 14 Liv í havi
- SDG 15 Liv á landi

HVÍ TAÐ HEVUR TÝÐNING

Umstøðurnar til laksaaling kring Føroyar eru einastandandi. Við framúrskarandi sjógóðsku, útskifting orsakað av hørðum streymi og svalandi og støðugum hita hava vit umstøður at ala laks í heimsflokki.

Hóast laksavinnan hevur lutfalsliga lágt CO₂ útlát í mun til aðrar bólkar av djóraproteini, og hóast Bakkafrost hevur ein av lægstu fóðurfaktorunum í vinnuni, so hevur aling árin á umhvørvið. At lækka mest møguligt um hesi árin er ein framhaldandi raðfesting hjá okkum.

Oyggjarnar hava nógv lívfrøðiligt fjølbroytni við serstakliga ríkum fugla- og sjólívi. Búskapurin í landinum er serliga tengdur at fiskivinnu og nú í vaksandi mun eisini ferðavinnu. At hava sum minst árin av okkara virksemi og at varðveita upprunaliga umhvørvið við okkara 20 aliøkir, sum eru við 16 firðir í oyggjunum, er serstakliga umráðandi. At virða lívfrøðiliga margfeldið í umhvørvinum kring okkum er eisini ómetaliga týðningarmikið, eisini við atliti til økini, haðani vit fáa føðina.

Bakkafrost hevur virksemi í nógvum økjum kring tær 18 oyggjarnar, har vinna og fólk eru uppvaksin lið um lið. Henda óvanliga samanseting merkir, at vit ikki sleppa undan at ávirka umhvørvið við óljóði, lukti frá virkseminum (serliga frá fiskamjøl, lýsi og fóðurframleiðsluni), kapping um vatn (har sum vit hava smoltstøðir), ella avleidda dálking frá framleiðslu, ferðslu og frárenslu av vatni.

Umframt okkara virksemisútlát, so framleiða vit eisini okkara egna pakkartilfar, umframt at nýta ymiskt annað fram-

leiðslutilfar, so tað er eisini av týðningi at hava í huga, at vit eiga okkara lut í einum alheimstrupulleika við burturkasti.

Hóast okkara útlát av CO₂ er lutfalsliga lágt fyri vinnuna, so vita vit um vaksandi hóttanina frá veðurlagsbroytingum, sum kann koma at hava stóra ávirkan á okkara vinnu í framtíðini. Skiftandi veðurlag (við meiri illveðri), súrari havumhvørvi og hækkandi hitalagi í sjónum, kunnu øll vera vandamikil fyri alivinnuna.

Bakkafrost hevur longstu samfeldu virðisketuna í vinnuni. Hetta gevur okkum serstakt tamarhald á øllum ávirkanunum. Okkara góðskingarvirki er einans 17 km frá fóðurframleiðsluni. Nærmasta aliðkið er bara 5 km frá, og meginparturin av aliðkjunum eru innan fyri ein radius á 25 km.

Øll okkara rávøra úr havinum er veidd burðardyggt og kemur úr Føroyum, Íslandi, Danmark og Noregi. Hetta skerjir okkara carbon útlát í virðisketuni stórliga og gevur okkum framúr sporføri.

Men vit eru eisini bundin av ymiskum ískoyti til fóðrið, sum verður flutt yvir heimspartar, og vit útflyta um allan heim, so at stýra ávirkanini innanífrá og uttanífrá er eitt øki, sum vit fara at varpa enn meira ljós á.

Í størri ella minni mun arbeiða vit við hesum evnunum, sum verða viðgjørd í STmálum fyri burðardyggari menning. Mál 6, 7, 9, 12, 13, 14 og 15. Sí síðu 9 fyri meira kunning.

DÁLKING Á STAÐNUM

Vit hava sett okkum fyri at minka um dálkingina av stað-

bundna umhvörvinum og náttúrulívinum í hvörjum liði av okkara virðisketu, umframt frárensl og leivdir av vøru í sjón-um. Harafrtat eru vit sera tilvitað um at tálma óljóð og luft-dálking. Vit gera íløgur í eina røð av umhvørvistiltøkum fyri at minka um hesi árinini.

At varðveita náttúruutilfeingið, sum vit eru bundin av fyri at framleiða heilsugóðan laks, er alneyðugt, so vit hyggja áhald-andi eftir nýggjum mátum at handfara okkara árin og minka um staðbundnu dálkingina. Vit senda regluliga upplýsingar til myndugleikar og eru ofta undir eftirliti av triðjapørtum, eitt nú veterineru myndugleikunum og Umhvørvisstovuni, fyri at tryggja okkum, at vit halda okkum innan fyri øll mørk og framhaldandi minka um dálkingina. Sum dømi kann nevntast, at vit taka royndir av havbotninum (tá ið biomassin

er størstur) og kanna innihaldið fyri kopar, sink og onnur tekin um dálking. Hesi mørk síggjast á heimasíðuni hjá [Umhvørvisstovuni](#).

Tá ið royndir vísa, at ringarnir eru oman fyri markið, taka vit í stundini stig til broytingar sambært tilmælum frá myndugleikunum, eitt nú við at flyta aliringar. Vit stremba altíð eftir at betra um viðurskiftini, har vit síggja tekin til, at vit eru nær markinum, so vit ikki ovbyrja havbotnin.

Afrtat tí at vera í samsvari við strangar staðbundnar umhvørvisreglugerðir fara vit longri við sjálvboðin at vera í samsvari við altjóða [ASC](#) krøv. Vit arbeiða kortini framhaldandi við at avmarka okkara árin á firðirnar og fara at halda fram við at hava okkara áhugapartar við í hesum arbeiði.

Dømi um stig til at avmarka áriníð á firðirnar

- Eygleiða, og har tað gerst neyðugt, fara út um 8 viku kravið, sum myndugleikarnir seta til hvíldarskeið ímillum framleiðsluárgangir, so havbotnurin kann endurnýggja seg (vit høvdu í miðal 17 vikur hvíldarskeið í 2019 fyri at loyva botninum at endurnýggja seg).
- Vit flyta aliringar, um royndir vísa, at havbotnurin er ovbyrjaður - hetta hendir sjáldan.
- Vit reinsa vatnið, sum kemur frá framleiðsluni.
- Vit nýta onga evnafrøðiliga viðgerð fyri at sleppa av við lús, men nýta í staðin fyrirbyrgjandi og mekaniskar viðgerðir.
- Vit nýta ikki kemiska evnið diflubenzuron til avlúsing.
- Vit hava minkað um nýtsluna av heilivági í fóðrinum.
- Vit flyta aliringar til økir, har tað er meiri ábært, og streymurin er harðari.
- Vit góvust at nýta koparviðgjørðar nótir í 2018.
- Vit gjørdur íløgur í upptøktól fyri at fylgja við fóður upptøku.
- Vit kannaðu sjógóðskuna eina ferð um mánaðin fyri fosfor og nitrogen.

Vit nýttu ikki hydrogen peroxid í Føroyum í 2019.

Okkara fiskamjøl, lýsi og alifóður framleiðsla í Fuglafirði er vaksin upp tætt við fólkíð, ið har býr. Vit royna alla tíðina at minka mest møguligt um lukt og ljóðdálking frá virkinum. Av og á fáa vit eisini klagur frá borgarum um larm frá okkara alivirksemi. Vit kanna altíð klagurnar og gera átøk fyri at fáa viðurskiftini í rættlag. Serliga dagførdu vit í 2019 útgerðina á okkara fóðurflakum fyri at minka mest møguligt um óljóð á einum av okkara alibrúkum og settu tiltøk í verk at minka um óljóðið frá veiftrunum á biofiltrunum á nýggju smoltstøðini á Strond.

Vit luttaka í ymsum verkætlanum, sum hava til endamáls at minka umhvørvisligu árinini frá okkara virksemi, eitt nú við eini verkætlan saman við Fróðskaparsetri Føroya, har miðað verður eftir at gera ein álítandi myndil av streymviðurskiftum á føroyskum firðum og fram við landi.

Vit eru í samsvari við lógina viðvíkjandi frárensluvatni. Sí www.bakkafrøst.com/sustainability fyri meira kunning um frárensluvatn.

Í 2019:

- Settu vit nýggjan leiðara fyri góðsku- og tøknilíðið fyri at gera framstig við framferðarhætti okkara viðvíkjandi umhvørvisstýring við denti á at minka um dálkingina frá framleiðsluni.
- Hildu vit fram at betra um fódurspreiðingina, gjørdur uppsetingina av vakmyndatólum í øllum alíkjum lidna (tað síðsta varð sett upp í januar 2020) til tess at minka um upphópan á havbotninum, ið kann elva til uppbygging av sinki. Vit settu eisini nýggjar avlesarar upp fyri at betra um dygdina á fódoringini og minka um upphópan.
- Vóru yvir 90% av ringunum mettir at hava lága ella miðal ávirkan á havbotnin sambært ásetingunum í landsumfevnandi kanning.
- Nýttu vit ikki kemiska baðiviðgerð til laksin.
- Gjørdur vit kanning av óljóð í Fuglafirði, settu upp nýggja viðgerðarskipan fyri frárensluvatn og minkaðu um luktin, sum kom frá Havsbrún.
- Høvdu vit eingi dømi, har vit ikki hildu okkum innan fyri umhvørvislógir og reglugerðir. Vit halda fram at samstarva við myndugleikarnar til tess at tryggja, at vit hava so lítið árin sum gjørligt á lívið á botni á firðunum.

Í 2020 fara vit at halda fram við at innarbeiða meginreglurnar hjá ST Global Compact í okkara virðisketu. Vit ætla at fara undir standard ISO14001 fyri alt okkara virksemi í

Føroyum. Vit fara eisini at fremja loysnir fyri at minka um høvuðskeldurnar til óljóð í Fuglafirði. At halda fram at kanna møguleikarnar fyri aling á opnum havi, sum í framtíðini kann minka enn meira um dálkingina inni við land, verður eisini ein raðfesting.

LÍVFRØDILIGT FJØLBROYTNI

Vit mugu arbeiða fyri at tryggja, at okkara virksemi ikki hevur neilig árin ella virkar til miss fyri lívfrøðiliga fjølbroytnið í nøkrum stigi av virðisketuni, íroknað spreidding av sjúku og lús, ímillum aldar og villar fiskastovnar ella onnur møgulig árin á annað náttúrlív í okkara vistskipan.

Øll alíøkini eru á føroyskum firðum, sum eru ríkir við sjó- og fuglalívi. At seta trygdartiltøk í verk fyri at forða útbreiðslu av møguligum sjúkuútbrotum og spjaðing av lús til og ímillum aldar og náttúrufiskastovnar er ómetaliga týðningarmikið fyri okkum, ikki bara fyri at tryggja heilsuna hjá okkara laksi, men eisini fyri villu fiskastovnarnar (hetta hóast sjúkur frá laksi ikki eru ein stór hóttan).

At sleppa undan, at laksur sleppur, er ein støðug avbjóðing hjá okkum. Føroyar eru undirlagdar ógvísligum ódnarveðri í Atlantshavinum, sum kann skaða okkara alirningar, so laksur sleppur. Vit boða avvarðandi myndugleikunum frá, tá ið vit fáa illgruna um, at hetta er farið fram. Aftrat tí at betra um útgerð, fremja átøk at skerja vandan fyri at fáa smittusjúkur í alingini, minka vit eisini um tíðina, laksurin er í sjónum – ígjøgnum okkara strategi at ala stór smolt – og eru regluliga undir eftirliti av triðjaparti til tess at tryggja, at okkara virksemi er í samsvari við føroyska lóggávu.

Vit taka eisini stig til at minka um áriníð á fugla- og sjólív (árin, sum vit fráboða alment), eitt nú við at verja alirringarnar við høgum sjónligum neti fyri at sleppa undan at skaða fugl og nýta yvirvøku og eftirlit fyri at skerja talið av kópi, ið doyr.

Aling í Føroyum hevur ikki ringa ávirkan á álvarsliga hótt ella hótt djórasløg í Føroyum, hesi eru skrásett á reyðalista hjá [IUCN](http://www.iucn.org).

Sí [okkara heimasíðu](http://www.okkaraheimasiðu) og heimasíðuna hjá [Global Salmon Initiative](http://www.global-salmon-initiative.org) til nærri kunning um okkara árin á lívfrøðiliga fjølbroytnið.

Vit tryggja, at plantuproteinið og oljurnar í okkara fóðri eru ikki íleguviðgjørðar og soyabønirnar eru [Pro-Terra](http://www.proterra.com) góðkendar. Hetta er okkara háttur at tryggja, at tær eru útvegaðar á burðardyggan hátt. At útvega góðkenda marina rávøru úr Norðuratlantshavinum (nógv av hesum er eykaframleiðsla) hevur høga raðfesting fyri at sleppa undan trýsti á fiskastovnarnar. Vit halda fram at endurskoða váðar, sum hava við útvegan av okkara rávøru til alifóðrið at gera.

Vit nýta einans burðardyggt góðkendan við til roykingina á okkara roykivirki og FSC pappír til okkara egnu merkivørur.

Í 2019:

- Høvdu vit ein tilburð, har vit mistu 141.564 fiskar orsakað av ódnarveðri.
- Hildu vit á at endurskoða okkara mannagongdir fyri eftirlit av nótum fyri at minka um vandan fyri, at fiskur sleppur. Ein nýggj yvirvøkuskipan (knýtt at nýggjari mekaniskari reinsing av nótunum) varð sett upp sum eitt eyka tiltak, og vit hildu fram at dagføra nótirnar við einari av mest haldgóðu vørnum á marknaðinum.
- Arbeiddu vit saman við granskingardeildini fyri havbúnað hjá Fiskaaling við eini verkætlan at útvega vitan um sínámillum ávirkan ímillum aldan laks og villa sílastovnin.

Í 2020 fara vit at halda fram við royndunum at forða fyri, at fiskur sleppur, og fara undir at kanna nýggjar hættir fyri at minka um áriníð frá okkara virksemi á staðbundna kópa- og fuglameingið.

BURÐARDYGT ALIFÓÐUR

At ala sunnan, dygdargóðan laks í heimsflokki er treytað av hágóðsku fóðri. Okkara laskafóður hevur eitt hægri marint innihald enn nakar av okkara kappingarneytum. Hetta ger burðardyggu og ábyrgdarfullu framleiðsluna av mjøli, lýsi og alifóðri á dótturfelagnum Havsbrún tess meira týðningarmikla. Hetta umfatar eisini, hvussu vit útvega alla rávøru. Fiskamjølið og lýsið í okkara alifóðri kemur frá burðardygt veiddum fiski við lágum føðsluvirði, og sum ikki hevur stóran eftirspurning sum beinleiðis mannaføði, og í vaksandi nøgd frá avskurði av fiski, fiskaður til mannaføði av føroyskum, íslenskum, donskum og norskum fiskiskipum.

Meðan alifóðurvinnan hevur miðsavnað seg um minking av sjógæti í fóðrinum, hevur Havsbrún, dótturfelag okkara, ið framleiðir fiskamjøl, lýsi og alifóður) valt at halda fram við høgum innihaldi av sjógæti í fóðrinum, tí vit meta, at hetta ikki bara økir um føðsluvirðið, men er eisini ein burðardyggar tilgongd við okkara serstøku landafrøðiligu kringumstøðum í huga. Við at nýta góðkenda norðuratlantiska marina rávøru fáa vit gott gjøgnumskygni í virðisketuni. Vit meta at hava høgt innihald av hesum tilfari, er eisini meira umhvørvis burðardygt við lutfalsliga lítlum tørvi á vatni og landaøki til framleiðsluna í mun til plantuproteinir, eins væl og at tað verður minni flutningur. Tað hevur eisini týðandi samfelagsbúskaparlaga ávirkan á føroyska samfelagið.

Vit gera kanningar av best møguligari fóðursamanseting, og hvussu hon ávirkar gagnnýtsluna av fóðrinum, vakstrarfærleikar og góðskubroytingar í endaligu laksavørðini. Okkara lívfrøðiligi fóðurfaktorur er enntá lægri enn miðal fyri vinnuna við 1,12 í 2019 (limirnir í [Global Salmon Initiative](#) hava eitt spenn frá 1.2 til 1.5 kg). Vit varðveita dentin á at halda tøluni so lág sum gjørligt við at menna fóðrið og útfóðringsstrategiina.

Í 2019 øktu vit partin av fiskamjøli, sum stavar frá avskurði av fiski, úr einum fjórðingi til næstan ein triðing. Vit varðveittu gott og væl helvtina av avskurðum í lýsinum. Hesi fiskasløgini verða øll fiskað undir væl skipaðum og lógligum eftirliti. Vit halda støðugt eyga við váðanum, sum stendst av at nýta eitt høgt lutfall av rávøru úr sjónum í okkara fóðri og geva gætur, hvørjar avleiðingar tað hevur, at fiskur ferðast í Norðuratlantshavi. Fyri at minka um hesar váðar nýta vit áhaldandi góðkendar hjávørur og leita eftir nýggjum hjávørum, ið innihalda marin proteinir. Okkara tætta samband við veitarar av sjógæti økir um møguleikarnar at menna vøruna og at taka nýggjar vørur í nýtslu fyri at betra um góðskuna og burðardygðina av okkara fiskamjøli.

Plantuproteinini, lýsið og oljurnar í okkara fóðri eru ikki íleguviðgjørd, og soyabønirnar eru [Pro-Terra góðkendar](#). Hetta er okkara háttur at tryggja, at tær eru útvegaðar á

ábyrgdarfullan og burðardyggan hátt. Okkara veitarar eru allir virknir í stevnuskráum um burðardygð, sum miða eftir at verja økir við ríkum lívfrøðiligum fjølbroytni. Øll okkara rapsolja (sum hevur sín uppruna í ES og Eysturevropa) er góðkend burðardygð, og vit nýta ikki pámaolju í okkara fóðri. Sí heimasíðu okkara www.bakkafrost.com/sustainability fyri meiri kunning um upprunan av sjógæti, sum fer í okkara fóður. Gev gætur, at sera lítil broyting er í innihaldinum av fóðrinum hjá Bakkafrost, sum var 80% av øllum fóðrinum, sum Havsbrún framleiddi og seldi í 2019.

Í 2019:

- Øktu vit um nøgdina av marinari rávøru í fóðrinum, sum kom frá avskurði frá fiski, sum var ætlaður sum beinleiðis mannaføði, við 6%.
- Teknaðu vit okkum sjálvboðin til Ocean Disclosure Project fyri at økja gjøgnumskygnið og seta sjóneykuna á burðardygga útvegan av marinum tilfari.
- Fóru vit undir luttøku í eini Horizon 2020 verkætlan í samstarvi við EU Fishmeal fyri at halda á at kanna aðrar møguleikar (so sum mesopelagiskan fisk) at avmarka váðan í føðiketuni.

SAMANSETINGIN AV FÓÐRI HJÁ HAVSBRÚN Í 2019

Hveiti
18,5%
(18.034 tons)

Rapsolja
14,8%
(14.412 tons)

Ikki-íleguviðgjørt SPC
14,8%
(14.373 tons)

Marinar proteinir
32,6%
(31.770 tons)

Lýsi
15,0%
(14.590 tons)

Annað
4,4%
(4.246 tons)

Gev gætur: at tøluni eru fyri innihald av marinum proteinum í fóðrinum. Havsbrún selur eisini fiskamjøl til aðrar kundar.

- Fóru vit at nýta nýggja rávøru, sum hevur betrað føðsluvirðisgóðskuna á alifóðrinum. Hetta hevur eisini minkað um vatn- og orkunýtslu í framleiðsluni.
- Hildu vit á at kanna annað burðardygt marint tilfar úr sjónum av høgari góðsku.
- Knýttu vit týðandi áhugapartar at eini Bakkafrost fráboðan um burðardyggan fódurpolitikk.

Í 2020 halda vit fram við verkætlanum at menna okkara fódur í tráð við kundatørv og burðardyggar raðfestingar. Hetta umfatar meira gransking í burðardyggum fóðurtilfari og kanningar av nýggjum burðardyggum marinum keldum til fiskamjøl. Vit halda fram at arbeiða við at betra fódurstrategiina fyri at varðveita vinnuleiðandi fódurfaktorin.

AT FÁA MEIRA BURTUR ÚR TILFEINGINUM, BURTURKAST OG PAKKITILFAR

At minka um umhvørvisárinid av burturkasti íggjøgnum ringrásina hjá eini vøru er eitt týðandi og vaksandi mál fyri allar fyrirkur. Alheims áhugin fyri ábyrgdarfullari handfaring av burturkasti økist alsamt, serliga nýtsla av plasti, sum til seinast endar við at ávirka umhvørvið og fólkaheilsuna.

Hóast laksur kastar størstu nøgdina av sær til matna av teimum fimm størstu bólkunum av djóraproteini, mugu vit framhaldandi hugsa um, hvussu vit minka um og endurnýta tilfar frá tí løtu, rognini koma á smoltstøðina, og til laksurin fer úr framleiðsluhølunum. Hetta umfatar bæði laksin sjálvan og alt tilfar, ið vit nýta til framleiðslu og pakking.

Hóast laksurin hevur høga úrtøku av mati, stremba vit eisini eftir at gagnnýta allar hjávnurnar frá okkara laksi og selja harvið rygg, avskurð, skræðu og høvd. Vit hava nýliga bygt eitt virki, sum skal umskapa laksaavskurð til laksamjøl og lýsi, sum fer at økja nøgdina, sum vit endurnýta. Vit hava eisini 100% gagnnýtslu av marinari rávøru á okkara fiskamjøl

og lýsivirki. Vit endurnýta ella nýta gamlar alinótir og ketur til onnur endamál, og vit umvæla kaðalar og rør frá gomlum ringum, tá ið vit gera nýggjar aliringar. Vit halda eisini fram við at dagføra aliringarnar við at brúka sterkari tilfar fyri at økja um livitiðina, og gamlar burðargrindir verða endurnýttar í teimum nýggju ringunum ella nýttar aftur í øðrum pørtum av fyrirkuni, og vit senda gamlar nótir til eitt felag, sum endurnýtir tær til teppir. Vit samla fódursekkirnar innaftur, og har, sum tað er gjørligt, endurnýta vit fódursekkirnar, sum vit brúka í Føroyum.

Vit leggja stóran dent á at stuðla endurnýtslubúskapi. Okkara nýggja biogassverk í Føroyum fer eisini at taka lívfrøðiligt burturkast frá alibrúkum (og annan fisk úr vinnuni og tød frá landbúnaðinum) at framleiða varandi orku og biotød. Tá ið virkið er liðugt, er tað ført fyri at umgera upp til 90-100.000 tons um árið av øllum aliburturkasti, útvega staðbundna samfelagnum varandi hita, el og natúrlig flótandi biotød (væntandi at minka um útlátið frá alivinnuni á firðirnar).

Í 2019:

- Gjördu vit týðandi framstig við eftirliti við burturkasti og frásøgnum. Íggjøgnum nærri samstarv við IRF kundu vit greiða frá burturkasti í Føroyum fyri fyrstu ferð. 96% av burturkasti er antin endurnýtt ella umgjørt til hita, og 82% av vanda-miklum burturkasti er endurnýtt.
- Seldu vit næstan 6.000 tons av hjávnurum úr laksi (íroknað ryggir, avskurðir, skræðu og høvd).
- Gjøgnumførdi vit eftirmeting fyri pakktilfar, sum snúði seg um ætlanir um framtíðarbroytingar fyri at minka ávirkanina frá okkara pakktilfari á umhvørvið.
- Fóru vit undir broytingar av serligum pakkilinjum fyri at liva upp til politikkinn um burðardygd hjá einum av okkara størstu stórhandilskundum.
- Fóru vit undir byggingina av nýggja biogassverkinum, sum fer at taka ímóti lívrundum burturkasti frá okkara aling og smoltstøðini á Strond í summar og gera tað um til biogass og tød.

Sí meira á www.bakkafrost.com/sustainability/data um burturkast og pakktilfar.

ALILAKSUR | ÚRTØKA AV MATI

Úrtøka til matna verður roknað við at býta vektina á tí partinum, ið kann nýtast til matvøru, við samanløgdu kropsvektini.

68%

Aldur atlantislaksur

46%

Høsnarungi

52%

Svinakjöt

Eingi tøl

Neytakjöt

38%

Lambskjöt

Hesar útrokningarnar taka hædd fyri muni í fódurfaktori, muni í úrtøku til matna og kostnaðinum av avkomi.
Kelda: Global Salmon Initiative

Í 2020 halda vit fram at leita eftir nýskapandi hættum at minka, endurnýta og umskapa burturkast. Til dømis ætla vit at endurnýta rør frá aliringum sum frárenslurør á tveimum av smoltstøðunum. Vit fara eisini at arbeiða saman við byggifeløgum í sambandi við nýggjar verkætlanir fyri at tryggja, at tey raðfesta loysnir viðvíkjandi handfaring av burturkasti á burðardyggan hátt. Við betraðum upplýsingum og eftirliti eru vit sannførd um, at vit kunnu minka enn meira um umhvørvisligu árinini frá okkara virkseimi. Vit fara eisini at arbeiða við eini ætlan um at minka munandi um umhvørvisligu árinini frá okkara pakkitilfari.

VATN

Hóast vit njóta ágóðan av nógvum avfalli í Føroyum, merkir vantandi undirstøðukervið at útvega vatn, at vit mugu nýta vatnið á virknan hátt, so staðbundna samfelagið fær nóg mikið av vatni, tã ið sjáldsamur turkur valdar á sumri. Okkara smoltstøðir hava størsta tørvin á vatni, og tí hava vit gjørt íløgur í betri tøkni, sum kann útvega vatn á okkara nýggju smoltstøðum. Vit vóru eitt av teimum fyrstu alifeløgnum í heiminum, ið fór undir at endurnýta vatn á okkara smoltstøðum, og endurnýtti onkur einstøk fyri stuttum upp í 99,7% av vatninum fyri at minka um trýstið á vatntilfeingið.

Í 2019:

- Endurnýttu vit umleið 34.000 kubikkmétrar av vatni hvønn tíma á okkara smoltstøðum.
- Betraðu vit um virkisfærið á framleiðsluni á okkara fódurvirki við at minka tørvin á vatni við meira enn 20%.
- Spardu vit vatn í okkara framleiðsluhølum við at betra um reingerðina.
- Sí www.bakkafrost.com/sustainability 2019 um upplýsingar um vatnnýtslu.

Í 2020 fara vit at halda fram við at betra vatnnýtsluna við eftirliti og fráboðan og fara at halda fram at gagnnýta

vatnnýtsluna á smoltstøðunum við at taka nýggja tøkni í nýtslu við einum máli á 97% vatnendurnýtslustig á øllum smoltstøðum. Vit fara eisini at hyggja at nýggjum hættum at minka um vatnnýtsluna á okkara framleiðsluvirki í USA.

VEÐURLAGSBROYTINGAR OG ORKA

Sambært Global Salmon Initiative hevur laksavinnan lut-falsliga lágt útlát av CO₂, um vit samanbera við aðrar vinnur (minni enn 3% av útlátinum, sum kemur frá framleiðslu av

neytakjoti). Hóast vit hava ta lutfalsliga lægstu CO₂ slóðina, í mun til teir fimm størstu bólkarnar av djóraproteini (greinað mynd á næstu síðu), so miða vit eftir at varðveita tað lágt ígjøgnum gagnnýtsluna av einari vertikalari virðisketu. Vit hava møguleika at stýra okkara staðbundnu fódurframleiðslu beinleiðis (brúka stórt lutfall av góðkendum norðurlantiskari marinari rávøru), hava egin tænaðstøðir til alingina, egin framleiðsluhólar, egið kassavirki og eina endurnýtsluskipan til handfaring av burturkasti.

Alilaksur hevur ein av lægstu fódurfaktorunum: millum 1,2 og 1,5 kg av fóðri skal til fyri hvørt kilo av øktari kropsvekt samanborið við neyt, har tað skulu 6-10 kg til hvørt kg (GSI). Okkara lívfrøðiligi fódurfaktor var enná lægri enn miðal fyri hesa vinnuna í 2019 við 1,12. Vit savna okkum um at halda tølunum á einum lágum støði. Proteinvarðveitslan í laksi er eisini tvær ferðir so høg sum í neytakjoti. Sum eitt tað munadyggasta slagðið av proteini viðmæla serfrøðingar aling sum eina burðardygg loysn til vaksandi eftirspurningin eftir proteini, treytað av, at framleiðslan er ábyrgdarfull.

Hóast hetta viðurkenna vit á Bakkafrost, at vit mugu halda fram at gera stórar íløgur í virkisfærið í okkara virksemi, sum vit vaksa. Málið er at loysa okkara kolevnisútlát frá framleiðsluni, og hetta hava vit megnað at fremja í nøkrum liðum í okkara virðisketu, við elnýtslu á fódurbátum, endurnýtslu av orku (á smoltstøðunum og fódur- og framleiðsluvirkjum), við at sameina virksemið og við at arbeiða fyri ábyrgdarfullum atburði.

Tó, havandi í huga, at vinnan er ung og í eini mennandi tilgongd, so mæta vit ofta nýggjum avbjóðingum, sum hava ávirkan á útlátið, so sum avlúsing av laksinum. Sum vit halda fram at vaksa og økja um virðisketuna, so fara vit framhaldandi at eygleiða møguleikar at loysa útlátið frá vøkstrinum. Í 2020 fara vit undir at framleiða varandi orku á nýggja biogassverkinum, har vit vænta at spara 11.000 tons av CO₂ útláti um árið. Byrjandi við smoltstøðunum fara vit eisini at taka munabetri tøkni í nýtslu.

Vit vænta eisini, at okkara útlát frá streymnýtslu fer at minka, nú almenni el-veitarin [SEV](#) reinsar netið fyri kolevni. SEV arbeiðir ímóti at hava 100% varandi orku í 2030.

Vit taka tillagingarhættir til veðurlagsbroytingar við í langtíðarætlanir okkara fyri vinnuna. Vit hava ment okkara leiðreglur fyri virkisábyrgd, sum greiðir frá, hvussu vit stýra handfaring av umhvørvinum, herundir orkunýtslu, dálking, burturkasti og handfaring av vatni. Hetta er at finna á www.bakkafrost.com/sustainability.

Í 2019:

- Fingu vit frá hondini arbeiðið at seta vav 1 og 2 CO₂ mál fyri minking til 50% í 2030 fyri okkara virksemi í Føroyum. Okkara tilsøgn er treytað av, at SEV reinsar netið fyri kolevni, broyting av reglum smb. ásetingum í nýggjasta [samgonguskjalinum](#) og hóskaði prísnum fyri varandi el.

- Útvegaðu vit okkum el frá almenna netinum, har 40% kundu endurvinnast frá ymiskum uppruna (tíverri 8% lægri enn í 2018).
- Hildu vit fram at binda fódurflakarnar í almenna elnetið og minkaðu harvið um oljunýtsluna til okkara alivirksemi.
- Betraðu vit um virkisfærið á framleiðsluni á okkara fódurvirki og lækkaðu harvið orkutørvin við meira enn 20%.
- Hækkaðu vit samlaða fingramerkið av kolevni við 4%.
- Lækkaðu vit kolevnisstyrkina fyri hvørt tons av framleiddum laksi við 19%.

Í 2020 fara vit undir arbeiðið at røkka okkara málið fyri CO₂ lækking við nýggjum ílögum í okkara alivirksemi, forkanningar í sambandi við elnýtslu og menning av virkisfæri í okkara virksemi. Vit fara eisini at byrja arbeiðið at fáa okkara veitarar knýttar at minkingini av okkara vav 3 útláti.

LAKSAALING | SLÓÐ AV KOLEVNI (Carbon)

Ein kolevnisslóð mætar samlaða vakstrarhúsgass útlátið, sum stendst beinleiðis og óbeinleiðis av framleiðsluni av eini vøru. Ein kolevnisslóð verður mætað í grammum (g) av carbon dioxide, ið svarar til (gCO₂e) fyri hvønn vanligan verð (40g) av etandi proteini av vøruni. Upplýsingarnar eru miðalvirði.

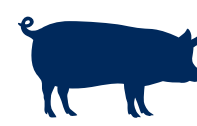
0,60

Aldur atlantislaksur

0,88

Høsnarungi

1,30

Svínakjöt

5,92

Neytakjöt

Eingi tøl

Lambskjöt

CO₂e útlát verður roknað við at falda útlátini av hvørjum einstøkum av teimum seks vakstrarhúsgassunum (CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs og SF₆) við 100 ára gamla algtjóða upphitingar potensinum (GWP). Kelda: Global Salmon Initiative

ORKUNÝTSLA OG CO₂ ÚTLÁT 2019

ORKUNÝTSLA OG ÚTLÁT 2019	2017	2018	2019	Broyting ár um ár frá 2018
Orkunýtsla	(KWT)	(KWT)	(KWT)	
Beinleiðis orkunýtsla - vav 1	264.671.752	242.687.948	241.112.265	-1%
Óbeinleiðis orkunýtsla (el) - vav 2	48.377.189	47.778.814	58.834.939	23%
Samlað orkunýtsla	313.048.941	291.262.405	299.947.204	3%

GHG útlát	(TCO ₂ e)	(TCO ₂ e)	(TCO ₂ e)	
Beinleiðis orkunýtsla vav 1	69.826	64.419	63.632	-1%
Óbeinleiðis orkunýtsla (el) - vav 2	15.723	15.719	22.444	43%
Samlað útlát frá orku (vav 1 og 2)	85.549	80.138	86.076	7%
Samlað vav 3 útlát (sí mark niðanfyri)	-	-	255.538	-

GHG styrki				Broyting ár um ár frá 2018
Tons av framleiddum laksi	54.615 (tons)	44.591(tons)	57.184 (tons)	
kg CO ₂ e útlátið pr. tons av framleiddum laksi (alt Bakkafrost samtakið)	1.566	1.797	1.505	-16%
kg CO ₂ e útlátið pr. tons av framleiddum laksi (bert alivirksemið)		593	552	-7%

Talvan omanfyri umfatar orkunýtsluna, ið er knýtt at vav 1 og 2 útláti, og eina meting fyri vav 3 útlátið hjá Bakkafrost í 2019. Gev gætur:

- Alt Bakkafrost samtakið umfatar okkara biogassverk, lívfisk, smoltstöðir, aling, kryvjing, framleiðslu (íroknað royking) pakking, fiskamjøl, lýsi- og fódurframleiðslu. Hetta umfatar okkara framleiðslu í USA og fiskamjøl, lýsi og alifóður og kassar, sum vit framleiða og selja til aðrar alarar, tænaustskip, ið verða nýtt í sambandi við onnur alibrúk, og biogass- framleiðslu, sum verður seld inn á almenna netið. SSC og skrivstovan í Grimsby eru ikki við.
- Framleiðsluringrásin á 2½ ár ger, at tað eru eitt sindur av skiftingum í framleiðsluni. Umhvørvisupplýsingar verða ávirkaðir av hesum, og rákið gevur tí best meining yvir eitt 4 ára tíðarskeið. Hetta skal havast í huga, tá ið ein ger samanberingar.
- Elnýtsla (Vav 2) førir til óbeinleiðis útlát, við tað at orkufelagið brennir lívrunnin brennievni fyri at skapa orku. Beinleiðis útlát (Vav 1) stendst av at brenna lívrunnin brennievni, tvs. antin fast, flótandi ella gass til at hita, skapa framdrátt í skipum o.s.fr.

- Uppgerðin er gjørd við at nýta The Greenhouse Gas Protocol (skjalið fyri vakstrarhúsgass), ein felags grannskoðanar- og frásagnarstandardur (dag-førd útgáva).
- Í 2019 settu vit tøl á okkara óbeinleiðis vav 3 útlát fyri fyrstu ferð. Vit endurskoðaðu teir 15 vav 3 bólkarnar av GHG protokollini og eyðmerktu 9, sum vóru av týðningi fyri Bakkafrost, og har gott grundarlag var tókt at meta um útlátið í hesum sambandi. Við at samanbera okkara carbonupplýsingar við upplýsingar í vinnuni fyri hvønn bólk. Hetta umfat- aði útlutning av vørum, keyptar vørur og tænaustur, nýtslu av seldum vør- um (frystar og tilgjørdar), endaviðgerð av seldum vørum, innflutningur og útbering, starvsfólkaferðing, handilsferðir, olja- og orka atknýtt virkse- mi og burturkast frá virkse- mi. Meðan vit gera eina roynd at greiða frá hesum tali fyri árið, eru vit greið yvir, at í framtíðini kunnu fleiri bólkur verða tiknir við í karmarnar fyri vav 3 útrokningina.
- Samlaði framferðarhátturin, ið valdur var, var eftirlit við virkseminum. Øll tøl eru beinleiðis nýtsla fyri hvørja vinnudeild, faldað við einum orkuumrokningarfaktori (har tað er hóskandi) og kolevnisútlátfaktori fyri hvørja nýtslueind.

- Ongar metingar eru gjørdar fyri vantandi ella ófullfíggað tilfar í tvørtur ígjøgnum virksemið.
- Allir útláts- og umrokningarfaktorar fyri beinleiðis útlát (Vav 1) eru frá upplýsingum frá DEFRA (UK) 2018, meðan útlátsfaktorar fyri elnýtlu eru grundaðir á tey nýggjastu hagtølini hjá SEV.
- Tons av CO₂, ið svarar til (TCO₂e), eru roknað út og endurgivin her - hetta tekur so atlit til upphiting av jørðini potentialinum, sum hoyrir til hini bæði týðningarmiklu vakstrarhúsgassini, sum verða sett í samband brenning av lívrunnum brennievnum, umframt carbon dioxide (CO₂), tvs. metan (CH₄) og láturgass (nitrous oxide) (N₂O).
- Ein vanlig innanhýsismeting varð gjørd liðug í 2019 og førði til eina rætting viðvíkjandi orkutølum fyri vav 1 útlát fyri eina vinnudeild. Rættingin svarar til minni enn 0,5% av samlaðu kolevnisslóðini í 2018, og tí verður mett, at hetta ikki ávirkar kolevnisslóðina fyri tað árið stórvægis. Bakkafrost hevur tikið stig til hert eftirlit á hesum øki í 2019.

Sunt umhvørvi Laksaaling og veðurlagsbroytingar

„Vit eru púra ivaleys í, at samstarvið við Bakka-frost um hesa verkætlanina fer ikki bara at skapa sínámillum gagn fyrri granskingarstovnar í Føroyum, men fer eisini at koma allari tí føroysku havbúnaðarvinnuni væl við. At arbeiða saman um granskingarverkætlanir við felags úrtøku prógvar okkara endamál, sum er í samstarvi at tæna samfelagsligum, búskaparligum og umhvørvisligum tørvum hjá Føroyum.“

Chik Collins, professari og rektari
á Fróðskaparsetri Føroya

Við áhaldandi fólkaøkstri sum ongantið fyrr – frá 7,5 milliardum í 2017 til mettar 9,7 milliardir í 2050 (ST) - verður úrslitið, at eftirspurningurin eftir proteini fer at vaksa 70% meira enn tað, sum er tækt, innan 2050 (FAO). Tað fer at hava við sær, at landbúnaðar- og fiskageirarnir mugu økja framleiðsluna munandi.

Matframleiðsla er longu tað økið, sum niðurbrýtur umhvørvið og fer yvir um mörkini fyrri gongustjörnuna við m.a. veðurlagsbroytingum sum avleiðing (EAT-Lancet 2019).

Við avmarkaðari atgongd til dyrkilendi og feskt vatn, og meðan óskipaður fiskiskapur oyðir grunnar um allan heim, økir havbúnaður framleiðsluna fyrri at nøkta einum parti av hesum eftirspurninginum. Síðan 2014 hevur alivinnan útvegað meira fisk til matvørunýtslu enn fiskiskapur, og innan 2030 fer havbúnaður væntandi at veita 60% av fiskinum, ið etin verður (FAO).

Laksaaling hevur ein tann munadyggasta fódurfaktorin, lágt CO₂ útlát og lága nýtslu av feskvatni samanborið við aðrar vinnugeirar og er heimsins skjótast vaksandi matframleiðsluskipan (GSI). Sí upplýsingar um hetta á síðu 34.

Hóast umhvørvisliga áriníð upp á seg er lítið á hesum økjum, ásanna vit, at vit hava ábyrgd av at mótvirka okkara áriní so nógv og skjótt sum gjørligt. Tað er ein vaksandi vandi fyrri, at veðurlagsbroytingar kunnu ávirka okkara vinnu av broytingum í veðurmynstrinum, súrni í høvunum og hækking hita í sjónum.

Í 2019 hava vit arbeitt við at seta eitt framsøkið vav 1 og 2 mál, eina kolvetnislækkan á 50% innan 2030 í tráð við veðurlagsvísindaliga tilráðing. Hetta er treytað av einari røð av broytingum í okkara uttanhýsis kringumstøðum, so sum veiting av burðardyggari orku, sum vit hava ráð til.

Vit eru eisini farin undir at fígga gransking av árininum, veðurlagsbroytingar hava á umhvørvið í føroysku firðunum, sum kunnu hava týðning fyrri framtíðar virkseml. Vit hava raðfest framarliga at fata hendan váðan, so at vit ikki einans kunna avmarka váðarnar, sum vit kunnu stýra, men at vit eisini kunnu laga okkum eftir viðuskiftum, sum sum vit ikki hava tamarhald á.

Ein nýggjur granskari á Fróðskaparsetri Føroya er farin í holt við at menna ein myndil av føroysku fjarðarskipanini fram við landi til tess at savna inn upplýsingar á fleiri økjum.

Sunn samfeløg

Frásøgn um avrik

★ STRATEGISK RAÐFESTING

- At skapa felags virðir

📊 2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Stovna ein nýggjan Sunt Lív grunn ●
- Seta eina ætlan at styrkja luttøkuna hjá áhugapørtum í verk ●
- Seta nýggja virkisætlan fyri samfelagsløgur í verk ●

🎯 2023 TILSAGNIR

- Á virknan hátt læra týðandi áhugapartar um fyrimunirnar við laksaaing
- Økja samstarvið við áhugapartar fyri at røkka Sunt Lív ætlanini
- Økja gjøgnumskygnið um virðisskapan á staðnum
- Halda fram við iløguni á 10 mió. í Sunt Lív grunnin í 3 ár

🔍 2020 VARPA LJÓS Á

- Halda fram við verkætlanum, sum geva meining fyri samfeløgini á staðnum
- Økja samskiptið við kundarnar um burðardygdina á okkara vørum
- Økja áhugan hjá áhugapørtum á alistøði

🌐 SDG MÁL

- SDG 8 Sömiligt arbeiði og búskaparvøkstur
- SDG 17 Samstarv um heimsrálini

HVÍ TAÐ HEVUR TÝÐNING

Føroyski búskapurin er millum teir hægstu í heiminum, um tú hyggur at bruttotjóðarúrtøku fyri hvønn íbúgva, og talið meira enn tvífaldaðist millum 1998 og 2015. Í 2019 umboðaðu føroyskur fiskiskapur og aling 94% av samlaða vinnuútlutninginum. Aldur atlantislaksur umboðaði 45% av øllum útfluttum sjógæti, og laksurin frá Bakkafrøst umboðaði 34% av øllum útflutninginum.

Talið av arbeiðstakarum í Føroyum er lutfalsliga tað hægsta í Evropa: 85% í 2019. Bakkafrøst er framvegis størsti privati arbeiðsgevarin í Føroyum og hevur 4% av øllum starvsfólkum í starvi (november 2019) og skapar harvið stór virðir ígjøgnum lønir, lønarskatt og partafelagsskatt.

Síðan vit vórðu skrásett á keypsskálanum í Oslo í 2010, hava vit økt okkara virði á partabrævinum við meira enn tveytúsund prosentum og skapt meira enn 1,9 mia. kr. í (samtaks-, umsetnings- og útsetnum) skattum (íroknað Q4 fyri SSC).

Hóast vit eru ein lutfalsliga lítil fyrirtøka, so hevur Bakkafrøst stóra ávirkan á føroyska búskapin og skapar munandi virðir fyri Føroyar og víðari úti í heimi ígjøgnum arbeiði, skatt, afturbering og íløgur í samfeløg. Vit ásanna, at vit hava eisini stóra ábyrgd fyri øllum, ið hava serstøk áhugamál í okkara felag, veri tað; partaeigarar, starvsfólk og staðbundin samfeløg. Hóast okkara støðu sum skrásett á virðisbrævamarknaði, okkara vøkstur fleirtjóða og okkara al-

„Bakkafrøst er ein av stovnarunum av Havbúnaðarfelagnum. Ígjøgnum felagið síggja vit fram til at samstarva um vinnuváðar og -møguleikar. Samstarv hevur verið lykkað fyri ábyrgdarfulla vøkstrinum í geiranum í Føroyum, og vit eru fegin um, at Bakkafrøst heldur fram at luttaka opið á hesum pallinum.“

Niels Winther, Føroya Havbúnaðarfelag

tjóða marknaðarpart, so eru vit framvegis ein eitt føroyskt felag. Nóg síggja okkum sum ein part av gerandisdegnum í bygdarsamfelagnum, og tí mugu vit bera okkum at sum ábyrgdarfullir leiðarar og tæna teirra áhugamálum. Hetta inniber eisini at gera strategiskar íløgur í bygdarsamfelagið og stuðla áhugamálum á staðnum.

Gjøgnum virðið, sum vit skapa fyri føroyska samfelagið, og gjøgnum okkara samstarvshátt sum felag, geva vit í størri ella minni mun eitt íkast til at røkka STmál 8 og 17. Sí síðu 9 fyri meira kunning.

ÁBYRGDARFULL LEIÐSLA

Vit hava sett okkum fyri at útinna leiðslu í vinnumálum, og at felagið skal bera seg at sum ein ábyrgdarfullur samfelagsborgari. Vit síggja hetta sum, at vit skulu vera meira enn í samsvari og økja um okkara góðu ávirkan á samfelagið. Síðan vit fóru undir tættari samband við staðbundnu samfeløgin (ígjøgnum okkara mest týðandi evnistilgongd og regluligt samstarv), síggja vit, at ábyrgdarfull leiðsla, serliga í Føroyum, er eitt øki, har okkara áhugapartar vænta, at vit skara framúr. Mál okkara er at sýna sjónlig leiðaraevnir innan vinnumál og burðardygð, bæði altjóða – ígjøgnum okkara íkast til átøk so sum [Global Salmon Initiative](#) (GSI) og her á landi – ígjøgnum [Havbúnaðarfelagið](#) og aðrar vinnubólkar.

Í 2019:

- Dagfórdu vit okkara leiðreglur fyri vinnuábyrgð og søgdu frá hesum á ymsum felags innanhýsis tiltøkum.
- Hildu vit fram við luttøkuni saman við Føroya Landsstýri um STmálini fyri burðardygga menning.
- Góvu vit íkast til orðaskiftið um vinnuliga burðardygð, har umboðsfólk frá Bakkafrost tosaðu við eina røð av tiltøkum í Føroyum og úti í heimi.

Í 2020 halda vit fram við at grundfesta tær 10 meginreglurnar hjá [ST Global Compact](#), sum fevna um mannarættindi, arbeiði, umhvørvi og mannagongdir móti mutri, í okkara vinnumannagongdir. Vit halda eisini fram við samráðnum við Føroya Landsstýri um [STmálini](#) fyri burðardygga menning og okkara virkna leiklut á heimligum og altjóða pallum viðvíkjandi málum um burðardygð, sum hava við havbúnað at gera.

SAMFELAGSÁHUGI OG GJØGNUMSKYGNI

At sýna áhuga fyri staðbundna samfelagnum og virka fyri gjøgnumskygni í okkara mest týðandi málum um burðardygð er raðfest høgt hjá okkum. Okkara sterka støða í Føroyum ger tað enn meiri umráðandi, at samfelagið merkir, at vit lurta eftir teimum og taka til eftirtektar, tá ið tað snýr seg um viðurskiftir,

Bakkafrost, Glyvvar - opið hús 2019

sum samfelagið leggur dent á. Staðbundnu samfeløgin kring oyggjarnar hava upplivað okkara vøkstur beinleiðis, um tað so viðvíkur verkætlanum í undirstøðukervið, so sum bygging av einari nýggjari smoltstøð ella biogassverki, ella gjøgnum menning á annan hátt. Meðan hetta fyri tað mesta hevur verið jaligt, til dømis nýggj störv og betri undirstøðukervið, so sum bygging av einari nýggjari smoltstøð ella biogassverki, so kann ávirkanin frá okkara vøgstri eisini upplivast sum neilig.

Hóast vit altíð arbeiða sambært reglum ásettar av myndugleikum á staðnum og hava regluligt samskipti við umboðsfólk á staðnum, so vísir okkara evnisgreining frá 2017, at okkara áhugi á staðnum kundi verið betri. Vit hava tikið hetta til eftirtektar við nærri ráðgeving um ávísar verkætlanir og meiri opinleika um okkara tilgongd til burðardygð og við íløgum í samfelagið. Hetta ásannaðu vit, tá ið vit aftur vitjaðu nógvar áhugapartar, sum lið í okkara evnisfrásøgn fyri 2019.

Vit halda eisini fram at økja samskiptið við samfeløgin, sum vit hava gjørt íløgur í, um mál viðvíkjandi burðardygð, serliga við tættari samskipti við tey, ið ábyrgdarfult útvega íløgutænastur.

Í 2019:

- Øktu vit um gjøgnumskygnið um týðandi mál innan burðardygð í okkara næstu frásøgn um burðardygð.
- Komu vit á úrvalslistan hjá [Edie.net 2019 Sustainability Leaders Awards](#) fyri Sunt Lív frásøgn okkara fyri 2018.
- Gjördu vit eina víðfevnandi luttøkuætlan fyri áhugapartar sum part av evnisfrásøgnini fyri 2019 (sí meira á síðu 11).
- Hildu vit fram við meira skipaðum áhugaparta sambandi og opinleika á staðnum við at bjóða fólkinum í nærumhvørvinum inn á okkara skrivstovur og framleiðsluvirki. Vit høvdu fleiri enn 2.000 vitjandi. Hesi fingi innlit í okkara starvsætlanir fyri felagið og burðardygð og fingi høvi at seta stjóranum spurningar.
- Tóku vit regluliga ímóti bólum av vitjandi á høvuðssætinum, á framleiðsluvirkinum, Havsbrún og á alivirkseminum kring Føroyar, harímillum frá bygdaskúlum, kundum, íleggjarum, vinnubólum, politikkarum og sendiharrum.
- Settu vit okkum í samband við áhugapartar á virknan hátt í umráðum við alibrúkum við kunning um okkara tilgongd til burðardygð og viðkomandi málum og spurningum, ið vit meta hava teirra áhuga.
- Øktu vit møguleikarnar hjá starvsfólki at samskipta við okkum (sí meira á síðu 43).
- Gjördu vit eitt alment samráð fyri nýggja biogassverkið.

Í 2020 halda vit fram at økja sambandið við áhugapartar við málum um burðardygð. Til dømis við samskipti við okkara

kundar um burðardygdina á okkara vørum og ígjøgnum størri áhuga í aling. Vit fara eisini at halda fram við opnu tilgongdini til íbúgvagnar á staðnum við einum nýggjum vitjanardegi í Føroyum.

Les meira um okkara tilgongd til samband við áhugapartar á síðu 42.

VIRÐISSKAPAN

Umframt at vit framleiða proteinvørur í heimsflokki á ein munadyggan hátt, so skapa vit samfelagnum virðir gjøgnum skatt, arbeiði og við at gera íløgur ymsastaðni í landinum.

Bakkafrost hevur verið og verður partur av heildini, ið tryggjar, at bygdarløgini kring oyggjarnar yvirliva við at skapa munandi framburð. Síðan týðningarmiklu avgerðina hjá myndugleikunum at loyva samanleggingum í alivinnuni, hevur góð handfaring av okkara vøðum og møguleikum verið lykilin til at varðveita eina sunna vinnu í sunnum samfeløgum. Síðan vit vórðu skrásett, er tað vorðið alsamt týðningarmiklari fyri okkum, at javnvág er millum tað, sum partaeigarar fáa aftur, og virðið, ið verður skapt á staðnum.

Í 2019 hildu vit fram við íverksetanini av okkara dagfærda íløgupolitikki í samfeløgini. Íløgupolitikkurin stuðlar nú undir eina røð av málum og átøkum, sum eru í tráð við mest týðandi máluni á staðnum. Íverksetanin av okkara politikki fevnir nú um tvinnanda hættir av íløgum grundað á dagfærðar meginreglur: At nækta staðbundna tørvin við at svara umbønnum á alnótini og við at gera forvirknar íløgur í útbúgving, granskning og nýhugsan, umframt at stuðla føroyskum ítróttartiltøkum, list og mentan.

Ein av okkara íløgum er í [Fróðskaparsetur Føroya](#). Ígjøgnum eina 3 ára samstarvsætlan at skunda undir granskning í náttúruvísindi, umhvørvið og havbúnaðargeiran í Føroyum fáa vit betri vitan um árin, ið laksaaling hevur á um-

hvørvið, og møgulu ávirkanina, ið veðurlagsbroytingar fara at hava á føroyska alivinnu. Ein nýggjur granskari varð settur í starv í 2019 at menna ein myndil av fjarðar-skipanini fyri at betra vitanina hjá vinnuni.

Skatturin, sum vit rinda, er tann størsti í Føroyum. Vit geva eisini eitt stórt íkast gjøgnum tær vørur og tænastr, sum vit útvega fyri at reka felagið. Í 2019 vóru 68% av okkara veitarum føroyskir, og tey írestandi 32% stóðu í høvuðsheitum frá Danmark, Noregi, Íslandi og øðrum londum í Evropa. Hetta fevnir um veitarar av tilfari til okkara alifóður, tænastrskip, tækni, ið verður nýtt til framleiðslu á okkara alistøðum, smoltstøðum og framleiðsluvirkjum, bygging, olja og orka, sum verður nýtt til okkara virksema. Í 2019 stóðu umleið 20 veitarar fyri 49% av samlaðu peningánýtisluni.

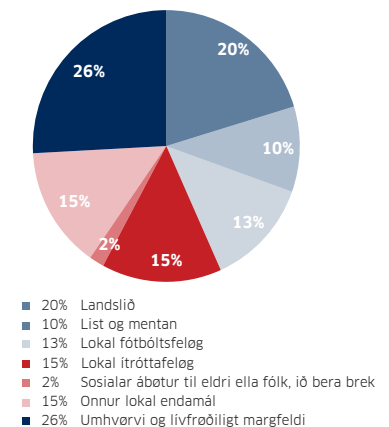
Í 2019:

- Hava vit goldið yvir 456 mió. kr. í lønum og starvsfólkakostnaði.
- Hava vit goldið 251 mió. kr. í partafelagsskatti og umsetningsskatti.
- Útvegaðu vit 68% av vørum og tænastrum úr Føroyum og hildu fram við okkara óbeinleiðis íkasti til føroyska búskapin við at seta í starv í minsta lagi 50 føroysk arbeiðsfólk, bara í sambandi við byggingverkætlanir í sambandi við smoltstøðir.
- Góvu vit næstan 3 mió. kr. ígjøgnum Sunt Lív grunnin til staðbundin endamál, herundir ítrótt, list og mentan, útbúgving, umhvørvi og sosialan bata. Vit øktu eisini íløgur í verkætlanir, sum lögdu dent á týðandi mál fyri okkum, ígjøgnum langtíðarsamstarv. Sí býti á talvuni til høggu.
- Fóru vit undir trý ára samstarvsavtaluna við Fróðskaparsetur Føroya til tess at stuðla náttúruvísindi.

- Hildu vit fram at økja vinsemisstuðulin til serlig tiltøk: skipaðu fyri eini røð av tiltøkum, íroknað rudding av firðum og fjørum, har starvsfólk sjálvboðin luttóku í arbeiðstiðini, stuðlaðu staðbundnum tiltøkum - so sum Sjómannadegnum, fjørurudding, laksatorgum, har vit lótu ókeypis laks og bjóðaðu fólki umboð á okkara tænastrskip; og lótu ókeypis nýtslu av okkara bátum til onnur almenn ruddingartiltøk.
- Øktu vit gjøgnumskygnið við, hvussu nógvan pening vit nýta til staðbundnu samfeløgini fyri at vísa á, hvussu vit nýta okkara dagfærda politik.

Í 2020 halda vit fram við at hava eyguni við verkætlanum, sum hava týðandi ávirkan á staðbundnu samfeløgini.

Stuðul

Sunn samfeløg Seta varandi spor eftir seg

Ígjøgnum árin hevur Bakkafrost veitt milliónir at stuðla luttøku í ítrótti í Føroyum.

Bara hesi bæði seinastu árin hava vit stuðlað umleið 45 ítróttafeløgum, ið fevna um eina røð av ítróttagreinum, alt frá grasrótum til hægsta støði. Bakkafrost hevur serliga stuðlað fót bólt feløgum í støðum, har vit hava alivirksemi.

Vit hava veitt stuðul til feløg og felagsskapir í 16 kommunum við árligum veitingum, men eisini við vinsemisstuðli so sum matarveitingum.

Vit tóku stig til eina kanning saman við hesum feløgum í 2019 fyri at skilja ta ávirkan, okkara íløga hevði havt. 34 felagsskapir svaraðu okkum og søgdu, at fleiri enn tvey túsund fólk høvdu havt gagn av okkara stuðli.

Umleið trýggir fjórðingar av teimum spurdu søgdu, at figgjarstuðulin hevði hjálpt til at náa fólk, sum annars ikki høvdu verið nádd. 41% søgdu, at tey høvdu kunnað nýtt okkara stuðul sum fyrimynd fyri onnur at stuðla teirra felagsskapi. Flestu feløgin vísu á, at figgjarstuðulin

„Stuðulin hjá Bakkafrost til Royn er farin til ungdómsarbeiðið hjá felagnum. Tað hevur hjálpt til at skapa eitt sosialt, sunt og trygt ítróttarumhvørvi fyri tað unga fólkið í bygdini, sum veruliga hevur gagnað okkara lítla samfelagið.“

Eyðstein Jacobsen, Bóltfelagið Royn, Hvalba

hevði havt so stórt árin, at hann hevði givið teimum møguleika at figgja síni tiltøk, halda útgerð við líka og víðka um møguleikarnar fyri luttøku. Harumframt greiddu fleiri feløg frá ikki bert einum jaligum árin á einstaklingar, sum íðkaðu ítrótt – gjøgnum betri heilsu, førleikar og royndir – men eisini ein varandi ágóða út í samfelagið sum heild.

Í 2019 fór Bakkafrost undir at stuðla fót bólt felagnum í Hvalba, har vit hava nýtt aliøki.

Um burðardygð á Bakkafrøst

LEIÐSLA OG STJÓRN AV BURÐARDYGD

At leiða og siga frá burðardygð er eitt mál fyri nevndina í Bakkafrøst, eitt evni, sum í 2019 varð lagt aftrat skránni á hvørjum nevndarfundi (har slík evni, sum at greiða frá Sunt Lív grunninum og burðardygð, verða umrødd), og somuleiðis á tí árliga aðalfundinum. Nevndin gav sítt ískoyti til og góðkendi 2019 evnistilgongdina, ta dagfórdu 2023 Sunt Lív ætlanina og 2019 frásøgnina um burðardygð. Hetta snúði seg um at ummæla og góðkenna tilsagnir til at tálma veðurlagsbroytingum við tí endamáli at minka um CO₂ útlátið og royna at gerast ein [TFCD](#) (Task Force on Climate Related Financial Disclosures) stuðul.

Umframt at hava umsjón við burðardygð, íroknað mál viðvíkjandi veðurlagsbroytingum, hevur Bakkafrøst eina burðardygðarnevnd, har stjórin er formaður. Nevndin hittist umleið 6 ferðir um árið at hava umsjón við málunum um Sunt Lív, at tey eru sett í verk og liva upp til krøvini hjá felagnum, soleiðis sum tey eru lýst í [leiðreglum hjá Bakkafrøst um ábyrgð og burðardygð](#).

At útvega eina starvsætlan fyri burðardygð er ábyrgð, sum hvílir á leiðslubólkinum hjá Bakkafrøst, sum regluliga kunnar stjóran og nevndina um burðardygð. Leiðslubólkurin tingast um burðardygð á mánaðarligum fundum og endurskoðar framstig einaferð um ársfjórðingin í mun til Sunt Lív ætlanina. Í 2020 fer tað snúgvá seg um framstig í royndini at minka um CO₂ útlátið í øllum vinnueindum. Í 2019 mettu tey - sum part av strategisku vinnuætlanini - um høvuðsmálina fyri burðardygð

hjá Bakkafrøst (og um hvørji sjónarmiðini hjá leiðsluni vóru um hesi málina), sum standa at lesa á síðu 11 í hesi frásøgnini.

Kjarnuvirðini hjá Bakkafrøst leggja dent á endamálið at bera seg ábyrgdarfult at. Hetta fevnir eisini um at hugsa fram í tíðina á búskaparligu, samfelagsligu og umhvørvisligu økjum. Felagið fylgir einum hugburði við fyriliti til stýring av váðum í sambandi við burðardygð gjøgnum okkara manngongd fyri váðameting, sum er fráboðað í ársfrásøgnini, og einari evnisgreining, sum er endurgivin í okkara frásøgn um burðardygð frá 2018 og fram eftir. Mannagongdin útlutar ábyrgð til at avmarka týðandi virksemisváðar.

Yvirvøka, sum umfatar alt virkseimið hjá Bakkafrøst, er av váðum gjøgnum alla virðisketuna, og váðar verða regluliga fráboðaðir innanhýsis í fyrirkuni. Ávísir váðar viðvíkjandi burðardygð verða umrøddir í árligari uttanhýsis fráboðan.

Okkara [leiðreglur fyri atburð](#) greiða eisini frá okkara endamáli um at „...stremba eftir at vera á odda í vinnuni í verju av umhvørvinum. Kravt verður av øllum starvsfólki, at tey hugsa um ávirkanina á umhvørvið, sum virkseimið knýtt at arbeiðinum hevur á natúruna og umhvørvið, og at nýta umhvørvisvinarligar loysnir so langt skynsamliga møguligt.“

Fleiri upplýsingar um tilgongdina, sum Bakkafrøst hevur til leiðslu og virðir, meginreglur, standardar og reglur fyri atburð, eru at finna á netinum okkara leiðreglum fyri virkisábyrgð (Corporate Governance Principles).

VIÐMERKINGAR TIL FRÁSØGNINA

Um ikki annað er tilskilað í 'ískoytis upplýsingum' í okkara [GRI Indexi](#), fevnir frásøgnin um alt virkseimið hjá Bakkafrøst í Føroyum og nýggja dótturfelagnum í USA, sum varð keypt í 2018.

Litla söluskrivstovan í Onglandi og The Scottish Salmon Company, sum varð keypt seint í 2019, eru ikki við í frásøgnini uttan so, at tey eru tilskilað fyri seg.

Henda frásøgnin er gjørd í samsvari við GRI standardarnar: Kjarnuval. Vísitalvan er at finna á netinum.

Vit hava kortlagt tey týðandi málina, sum okkara áhugapartar hava eyðmerkt, mótvegis GRI standardunum, og upplýsingarnar í hesi frásøgnini eru gjørdar soleiðis, at tær ein og ein og evni fyri evni dekkja umrøðuevnini í GRI standardinum..

MTS heilsu- og trygdarupplýsingarnar eru endurtiknar. Sí frásøgn um hetta og grundarlagið fyri frásøgnini á netinum.

Sumt av innihaldinum í hesi frásøgnini er grannskoðað av triðjaparti, felagnum Januar. Teirra átekning er á síðu 46.

Samband við áhugapartar

Vit royna javnan at inndraga ein fjóltáttaðan skara av áhugapørtum í eini røð av málum. Okkara átøk at fáa áhugapartarnar inndrignar hava slóðað fyri eini meira skipaðari tilgongd at koma á tal við teir um tey viðurskipti, sum eru av størsta týðningi fyri teir.

Okkara leiðarar og leiðslubólkurin finna fram til viðkomandi áhugapartar at samskipta við regluliga. Hesir hava eina slíka støðu, at teir verða serliga ávirkaðir av okkara tiltøkum, ella teir hava førleikar at ávirka okkara hepn vinnurakstur og, hvussu vit rækka okkara stevnumiðum.

Í 2019 var okkara týðningarmesta skipaða tilgongd at fáa áhugapartar upp í leikin at meta um okkara evnisúrval. Vit gera hesa metingar annaðhvørt ár, og tað skal hjálpa okkum at gera eitt yvirilit yvir tey týðningarmestu evnini um burðardygð fyri felagið (sí meira á síðu 11), sum vit síðan nýta til at byggja okkara Sunt Lív ætlan á.

Á næstu síðu er ein listi yvir allar týðandi bólkar av áhugapørtum, sum vit nýta til at ganga okkara áhugapørtum á mæti í mun til tørv og áhuga. Vit ætla framhaldandi at seta okkara samskiptisætlan í verk í 2020.

Bólkar	Slag av sambandi	Upprit frá sambandi
Starvsfólk	Varskógvaraskipan Trivnaðarkanning fyri starvsfólk	Starvsfólk hava atgongd til varskógvaraskipan á netinum. Í 2019 gjørdu vit okkara fyrstu starvsfólka trivnaðarkanning.
Fakfeløg	Regluligt samband og støðugir fundir við fakfeløg Regluligir starvsfólkafundir	Høvuðsevni: arbeiðsumstøður, samsýning, heilsa og trygd, fólka fæfeingi. Í 2019 gjørdi Bakkafrost avtalu við Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag og Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag um arbeiðstreytir á smoltstøðina á Strond.
Kundar	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Annaðhvørt ár verður skipað fyri kundastevnu (sum allir kundar eru bodnir við til) Árlig spurnakanning á alnótini Árligt samband á sølustevnum, iroknað: Seafood Expo North America (Boston), Seafood Global (Brüssel), China Fisheries & Seafood Expo (Qingdao), World Food Shanghai Exhibition, Ocean Group Seafood Show (San Diego), Wabel Frozen Summit (Paris) Árligt samband á kundastevnum	Høvuðsevni: góðkenning, góðska, nøgdsemi, altjóða viðurskifti, pakkitilfar, vørumenning. Í 2019 fingi vit roykivirksemi á staðnum fyri at nøkta eftirspurningi frá kundum eftir royktum vørum. Vit gjørdi eisini broytingar við pakkitilfari, iroknað at fara burtur frá Carbon Black pakkitilfari til nakrar kundar, sum úrslit av afturboðanum frá kundum.
Veitarar	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Støðugt samband Veitara grannskoðanir	Høvuðsevni: góðkenning, góðska, felagsstandardar (iroknað mannarættindi, heilsa og trygd og umhvørvisstandardar).
Lands- og eftirlits-myndugleikar	Regluligt og støðugt samband	Høvuðsevni: loyvir og skráseting, fiskaheilsa og trivnaður, dálking, biogassverkið, etisk atferð, altjóða viðurskifti, málini hjá ST fyri burðardyggarí menning.
Staðbundin samfeløg	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Støðugt samband við kommunumyndugleikar, havnameistarar og áhugafeløg Luttøka á vinnutiltøkum saman við føroyska vinnulivinum av og á Lata hurðar upp á høvuðssætinum, har staðbundna samfelagið fær høvi at møta stjóranum og spyrja spurningar Árlig staðbundin tiltøk s.s. Sjómannadagurin og Ein dagur á grynnumi	Høvuðsevni: nýggjar byggiverkætlanir, økisiløgur, burturkast, vatn, dálking, virðisskapan. Í 2019 gjørdi vit eina spurnakanning fyri øll ítróttafeløg, sum vit hava stuðlað fyri at staðfesta ávirkan. Vit hava økt gjøgnumskygnið á handfaring av burturkasti og CO ₂ útláti. Vit hittu eisini umboð fyri kommununa viðvíkjandi nýggja biogassverkinum, og vit halda fram við sambandinum í 2020. Vit bjóðaðu samfelagnum á gátt. Umleið 2.000 fólk vitjaðu.
Íleggjarar	Framløga fyri íleggjarum hvønn ársfjórðing og regluligt samband Annaðhvørt ár Capital Markets Day (sum allir íleggjarar eru bodnir við til) Árligt samband um íleggjara ESG meting Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Reglulig vitjan av íleggjarum	Høvuðsevni: gjøgnumskygni um øll týðandi mál. Bakkafrost hevur økt um gjøgnumskygnið á øllum týðandi málum við frásagnum um burðardygd við at gera frásøgnina í tráð við GRI Standardin. Bakkafrost økti sambandið við íleggjarar um ESG viðurskifti, t.d. við at hýsa Sustainabilitys Engagement arbeiðsbólkinum til eina djúpari ESG greining.
Ikki almennir stovnar (NGO)	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt	Høvuðsevni: dálking, fiskaheilsa og trivnaður, samband við staðbundna samfelagið.
Góðkenningar-stovnar	Áhaldandi samband við triðjaparts góðkenningarstovnar, iroknað ASC, MSC og GLOBALG.A.P. Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt	Høvuðsevni: góðkenning, góðska (iroknað matvørutrygd), heilsa og trygd.
Vinnubólkar	Áhaldandi samband við bólkar, iroknað Arbeiðseftirlitið, Sjóvinnustýrið, Føroya Arbeiðsgevarafelag, Havbúnaðarfelagið, Global Salmon Initiative (GSI) Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt	Høvuðsevni: fiskaheilsa og trivnaður, mannarættindi, nýhugsan, samstarv og góðkenning, altjóða viðurskifti, heilsa og trygd, dálking, tilfar til fóður, gjøgnumskygni.
Vinnuserfrøðingar og akademikarar	Framhaldandi samband við uttanhýsis djóralæknar Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Venjing í burðardygd undir leiðslu av serfrøðingum	Høvuðsevni: øll týðandi mál.

Limaskapir og styrkitøl

GJÖGNUMSKYGD UM OKKARA FRAMSTIG

Vit miða eftir at hava eina gjøgnumskygda tilgongd til burðardygð. Hetta inniber at greiða frá framstignum, sum vit gera, við denti á okkara mest týðandi mál. Ígjøgnum áhaldandi samband við áhugapartar, limaskapir og felagsskapir, samstarva vit um at at hava eina reiðiliga og opna dagsskrá.

ST Global Compact

Bakkafrost er ein luttakari í [ST Global Compact](#) og limur í Business Action Platform for the Ocean.

Ígjøgnum virkispallin miða vit eftir at geva okkara íkast til eitt sunt hav við denti á vøkstur, nýhugsan og burðardygð.

Sí okkara kunning um framstig á síðu 45.

SJÁLVBODIN KUNNING

Ocean Disclosure Project

Í 2019 lmaði Bakkafrost seg sjálvbodðið í the [Ocean Disclosure Project](#) fyri at økja enn meira um gjøgnumskygnið og dentin á burðardygga útvegan av marinum tilfari. Sí [www.oceandisclosureproject.org](#) eftir vangamyndini hjá Bakkafrost.

LIMASKAPIR

Global Salmon Initiative (GSI)

Bakkafrost er stovnandi limur í [hesum átaki](#), sum arbeiðir fyri at fremja burðardygga havbúnaðarleiðslu gjøgnum samstarv.

EU Fishmeal

Havsbrún er limur í [EU Fishmeal](#) áttakinum, sum er ein evropeiskur ikki almennur felagsskapur, sum umboðar evropeiskar fiskamjøl- og lýsi framleiðarar.

IFFO The Marine Ingredients Association

Havsbrún er limur í [IFFO](#), sum er ein alitjóða handilsfelagsskapur, sum umboðar og stimbrar vinnuna, sum framleiðir tilfar úr havinum, so sum fiskamjøl, lýsi og aðrar vinnur í hesum sambandi.

Føroya Arbeiðsgevarafelag og Havbúnaðarfelagið

Bakkafrost spældi ein týðandi leiklut í stovnanini av [Havbúnaðarfelagnum](#), sum virkar fyri einum felags hugburði til handfaring av burðardyggu evnum, sum havbúnaðarvinnan í Føroyum stendur yvirfyri.

2019 STYRKITØL

Í 2019 var Bakkafrost nevnt í millum feløgini við bestu avrikunum í [Coller FAIRR Protein Producer Index](#), sum styrkismetir heimsins størstu skrásettu framleiðarar fyri burðardygð. Vit finga viðurkenningina sum best avrikandi havbúnaðarfelagið fyri ikki at hava brúkt antibiotika síðan 2004.

Í desember 2019 bleiv Bakkafrost mett til 25,2 stig (á einum stiga frá 0-40+) í vóðametingini hjá [Sustainalytics ESG](#) (eitt lægri stigatal vísir á færri ESG váðar, ið tamarhald ikki er á). Váðatalið hjá felagnum er lækkað munandi í farna ári, og váðaflokkurin er betraður.

Í 2019 fekk Bakkafrost styrkimetingina BBB (á einum stiga frá AAA-CCC) í [MSCI ESG](#) styrkismetingunum.

2019 HEIÐURSLØNIR

Í 2019 kom Bakkafrost í finaluna í [edie's Sustainability Leaders Awards 2020](#) í bólkinum fyri burðardyggar frásagnir og samskipti fyri 2018 Sunt Lív frásøgnina. Virðislønirnar eru ein viðurkenning og heiður til teirra, sum skapa broytingar í vinnuni.

Biogassverkið FÖRKA vann heiðurin sum [Ársins Átak á Vinnudegnum 2019](#).

Nýggja virkið fer at nýta spillúrdráttir frá alingini og landbúnaðinum til at framleiða biotøð og varandi orku.

Sí heimasíður okkara, har ein umfatandi listi er yvir limaskapir og feløg.

Afturboðan um hesa frásøgn ella um onnur týðandi búskaparlig, umhvørvislig og samfelagslig mál viðvíkjandi Bakkafrost skulu sendast til bakkafrost@bakkafrost.com. Hesi verða latin nevndini fyri burðardygð hjá Bakkafrost.

ST Global Compact frásøgn um framstig

MEGINREGLA	REGLA/ÁTAK	ÚRSLIT
Mannarættindi 1 og 2: Virða mannarættindi og forða misnýtslu av mannarættindum	Bakkafrøst - meginreglur fyri atferð (Code of Conduct) Bakkafrøst - politikkur fyri burðardýgd Uttanhýsis klagumøguleiki (kunnaður á virknan hátt fyri staðbundnum áhugapørtum) Sett í verk fyri staðbundnar áhugapartar Innanhýsis varskógvaraskipan Varskógvarafrágreiðingar Bakkafrøst bindur seg til at virða øll altjóða mannarættindi soleiðis sum lýst í ST vegleiðandi meginreglunum fyri vinnuvirksemi og mannarættindi Dagførdur Bakkafrøst politikkur fyri burðardýgd	Ongin klaga móttikin í skipanini (viðv. brotum á mannarættindi) Ongin klaga móttikin ígjøgnum starvsfólka varskógvaraskipanina (viðv. brotum á mannarættindi) Sí síðu 20 fyri meira kunning
Arbeiði 3 til 6: Virða fakfelagsfrælsi, verða ímóti tvingsilsarbeiði og misnýtslu av børnum sum arbeiðsmegi, burturbeining av mismuni	Veitarar hjá Bakkafrøst hava við sáttmála bundið seg til at liva upp til ásetingar í veitarastandardum íroknað trygt arbeiðisumhvørvi, frítt fyri mismuni og misbrúki av børnum Bakkafrøst - meginregla fyri atferð (Code of Conduct) Bakkafrøst - politikkur fyri burðardýgd Innanhýsis politikkur fyri mismun er í samsvari við ILO konventiónirnar Mál at varðveita kvinnur í leiðandi störvum	Ongar klagar til uttanhýsis klaguskipanina og heldur ikki til innanhýsis varskógvaraskipanina viðvíkjandi fakfelagsfrælsi, tvingsils- ella barnaarbeiði ella mismuni Ongin tørvur á rættandi atgerðum í 2019 12% kvinnuligir leiðarar í 2019 (úr 7% í 2018) 17% kvinnur av nevndarlimunum (lækkað frá 20% við einum limi, ið var mannfólk) 38% av starvsfólkahópinum kvinnur (hækkað frá 37% í 2018) Sí síðu 17 fyri meira kunning
Umhvørvi 7: Varnan hugburð til umhvørvisavbjóðingar	Týðandi greiningar annaðhvørt ár Bakkafrøst - politikkur fyri burðardýgd Mál at hava øll alibrúk góðkend til ASC standardar við árslok 2020	Dagførd strategi fyri burðardýgd í trád við mest týðandi evnini 14 alibrúk góðkend í 2019 (7 í 2018) Sí síðu 26 fyri meira kunning
8: Virka fyri størri ábyrgdarkenslu fyri umhvørvinum	Kunna kundar um ASC Samband við týðandi áhugapartar um týðandi mál Samband við staðbundnar áhugapartar um nýggja biogassverkið	Fyrsti einans ASC góðkendi sáttmálin í Asia Nýggjur fóður politikkur Samstarv við bøndur og myndugleikar á staðnum um handfaring av burturkasti Sí síðu 32 fyri meira kunning
9: Menning og útbreiðsla av umhvørvisvinarligari tækni	100 mió. ílaga í Føroya fyrsta biogassverk	Minking á upp til 11.000 tons av CO ₂ útláti um árið framyvir Viðgerð av upp til fleiri 10 túsund tons árliga av burturkasti frá landbúnaði og aling framyvir Sí síðu 32 fyri meira kunning
10: Antimutur	Bakkafrøst - meginreglur fyri atferð (code of conduct) (partur av handbók útlýggjað øllum starvsfólkum)	Ongar frágreiðingar til uttanhýsis klaguskipanina ella innanhýsis varskógvaraskipan um mutur Sí síðu 13 fyri meira kunning

Váttan frá óheftum grannskoðara

Til partaeigararnar í P/F Bakkafröst

Vit hava fingið til uppgávu at geva eina váttan við avmarkaðari vissu um upplýsingarnar niðanfyri, og sum eru við í frásøgnini um burðardygð "Sustainability Report" hjá Bakkafröst fyri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019.

Niðurstøða okkara

Grundað okkara arbeiði og skjalprógv, sum vit hava fingið, eru vit ikki komin fram á viðurskipti, sum geva okkum orsök til at halda, at í upplýsingunum í frásøgnini um burðardygð fyri 2019 hjá P/F Bakkafröst eru týðandi skeivleikar, og ikki í øllum týðandi lutum er gjørt í samsvari við tann roknskaparhátt, sum greitt er frá á <https://www.bakkafröst.com/en/about-us/sustainability/reports>. Niðurstøðan eigur at verða lisin í samanhangi við tað, sum er skrivað í restini av hesari váttanini.

Tað, vit vátta

Vavið av okkara arbeiði er avmarkað til váttan um upplýsingarnar í frásøgnini um burðardygð hjá Bakkafröst fyri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019.

Brúktir fakligir standardar og stigið fyri vissu

Váttan okkara er gjørt við avmarkaðari vissu í samsvari við ISAE 3000 (dagførd), Aðrar váttanir við vissu enn grannskoðan og gjøgnumgongd av søguligum upplýsingum. Ein uppgáva við avmarkaðari vissu er væl minni í vavi enn ein uppgáva við grundaðari vissu, bæði viðvíkjandi arbeiðinum í sambandi við meting av váðum, íroknað fatan av innaneftirlitinum, og tað, sum er gjørt grundað á metta váðan. Hetta viðførir, at stigið fyri vissu, sum verður fingið í sambandi við eina uppgávu við avmarkaðari vissu, er væl lægri enn vissan, sum hevði verið fingin í sambandi við eina uppgávu við grundaðari vissu.

Okkara óheftni og góðskustýringarskipan

Vit hava hildið ásetingarnar um óheftni og onnur etisk krøv í etisku reglunum fyri góðkendar grannskoðarar, sum byggja á grundleggjandi meginreglurnar um falsloysi, partsloysi, yrkisfórleika og neyðugt nærlagni, trúnað og yrkisatburð. Grannskoðanarvið 1. januar er bundið at halda altjóða standardin um góðskustýring, ISQC 1 og brúkar soleiðis eina umfatandi góðskustýringsskipan, herundir skjalprógvaðar politikkir og mannagongdir viðvíkjandi tí at halda etisk krøv, yrkisstandardar og galdandi ásetingar í lóg og øðrum reglum. Arbeiði okkara var gjørt av einum óheftum toymi við royndum innan frásagnir um burðardygð og váttanir.

Fatan av rapporterings- og virðisásetingarháttunum

Upplýsingarnar eiga at verða lisan og skiltar saman við roknskaparháttinum <https://www.bakkafröst.com/en/about-us/sustainability/reports/>, sum leiðslan hevur einaábyrgd av at velja og seta í verk. Fráveran av royndum viðvíkjandi føstum mannagongdum at brúka sum útgangsstøði fyri metingum av ikki-fíggarligum upplýsingum viðførir øðrvísi, men góðtiknar virðisásetingarháttir og kann ávirka samanberingina millum eindir og yvir tíð.

Gjørda arbeiðið

Vit taka hædd fyri váðanum fyri týðandi skeivleikum í upplýsingunum, tá ið vit leggja til rættis og gera okkara arbeiði. Við at gera hetta og grundað á okkara fakligu metingar, hava vit:

- Gjört samrøður við ábyrgdarhavandi fyri strategileiðslu og rapportering viðvíkjandi burðardygð á konsernstigi.
- Gjört eina meting av týðningi og raðfestingina av evnum til frásøgnina um burðardygð hjá Bakkafröst fyri 2019 og samanborið við úrslit av fjølmiðlaleiting.

- Lisið og mett um leiðreglur fyri rapportering og innanhýsis eftirlitsmannagongdir á konsernstigi viðvíkjandi upplýsingunum, sum eru brúktar í frásøgnini um burðardygð fyri 2019.
- Gjøgnumgingið og greinað útvaldar upplýsingar viðvíkjandi váttanaruppgávuni, sum eru móttiknar frá øllum framleiðslustøðum til konsolidering á konsernstigi.
- Mett um innanhýsis og uttanhýsis skjalprógv fyri at taka støðu til, um upplýsingarnar í frásøgnini um burðardygð eru undirbygdar við nøktandi prógvum.
- Lisið aðrar upplýsingar, sum eru við í frásøgnini um burðardygð hjá Bakkafröst fyri 2019 fyri at staðfesta, um nakað er av týðandi ósamsvari millum útvaldu upplýsingarnar viðvíkjandi okkara váttanaruppgávu og okkara váttan við avmarkaðari vissu um hetta.

Ábyrgd leiðslunnar

Leiðslan í P/F Bakkafröst hevur ábyrgdina av:

- At leggja til rættis, seta í verk og halda viðlíka innanhýsis eftirlit av upplýsingunum, sum viðkoma uppseting av upplýsingum í frásøgnini um burðardygð, sum eru uttan týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum.
- Uppbyggja partleysan roknskaparhátt til at uppseta upplýsingar.
- Virðisáseting og rapportering av upplýsingunum í frásøgnini um burðardygð grundað á roknskaparháttin.
- Innihaldið í frásøgnini um burðardygð fyri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019.

Ábyrgd okkara

Vit hava ábyrgdina av:

- At leggja til rættis og gera arbeiðið fyri at fáa avmarkaða vissu um upplýsingarnar í frásøgnini um burðardygd hjá Bakkafrost fyri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019 í øllum týðandi lutum ikki hava týðandi skeivleikar í samsvari við meginreglurnar, sum eru grundarlag undir váttanini.
- Gera eina óhefta niðurstøðu grundað á arbeiðið, sum vit hava gjørt og prógvini, sum vit hava fingið.
- Geva ein niðurstøðu til partaeigararnar í P/F Bakkafrost.

Tórshavn, 10. mars 2020

Januar

Løggilt Grannskoðanarvirki

Heini Thomsen
Statsaut. revisor

Fróði Sivertsen
Statsaut. revisor

